

ŽIVA ZAJEDNICA

D2384E

Svibanj/Mai 1987.

Broj **5** (81)

»LEBENDIGE GEMEINDE«

MITTEILUNGSBLATT DER
KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

ERSCHEINUNGSSORT FRANKFURT AM MAIN

IZNIMNA CIJENA/PREIS 1,50 DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

16. susret hrvatske katoličke mladeži

Da se život nauči, da se povijest ne zaboravi!

U ovom broju

- Susret hrvatske kat. mladeži str. 1-18
- Rupert Mayer str. 19
- Miroslav Krleža str. 20-21
- Jehovini svjedoci str. 22
- Za mlade str. 23
- Iz naših misija str. 24-27
- Naredna velika hodočašća str. 26
- AIDS - bolest o kojoj se govori i piše str. 28-29
- „Znaš li što je Šambala?“ str. 30
- Čežnja str. 31

Svjetlo uskrsnjeg jutra obasjalo je ovih minulih dana u ozarenim licima sudionika na 16. susretu hrvatske katoličke mladeži sive krajolike ovoga podneblja i ljudi. Svjetlo svijeće, simbol uskrslog Krista, i cvijeće, simbol mladosti, skladno povezani, prisjećaju nas na djetinjstvo kada smo vjeru primali radosno i čuvali brižno u neranjenim srcima. Život je učinio svoje, mnoga su srca ranjena i ostarjela.

Neka nam Uskrsnuli svima udijeli ljepotu srca, čistoću savjesti i radost mladenačke novine. Neka tome doprinesu i stranice ovoga lista!

Photonachweis: P. Stjepan Maleš · Ivica Šponar
P. Stjepan Pavić

Drugi vatikanski sabor o športu:

„Majka i hraniteljica odgoja je u prvom redu obitelj: u njoj djeca, okružena ljubavlju, lakše nauče istinsku hijerarhiju stvarnosti, dok se prokušani oblici ljudske kulture gotovo prirodno prelijevaju u mladenački duh koji se razvija.

U nogometu mladih drugo je mjesto pripalo Frankfurtu. Naslici: mladi frankfurtski nogometaši sa svojim trenerom M. Lebon.

Pobjednice u rukometnom natjecanju – djevojke iz Giessena – daju oduška radosti zbog osvojenog prvog mjesta. Na slici: rukometašice sa svojim župnikom p. Vidovićem.

putovanjima u druge zemlje (turizam) koja profinjuju čovjekov duh a povrh toga uzajamnim poznanstvima obogaćuju ljude, napokon sportskim vježbama i priredbama koje pomažu da se očuva psihička ravnoteža, također u zajednici i da se uspostave bratski odnosi među ljudima svih staleža, narodnosti i rasa. Neka dakle kršćani surađuju na tome da skupne kulturne manifestacije i akcije, koje su svojstvene našem vremenu, budu prožete ljudskim i kršćanskim duhom. No ipak sve te pogodnosti ne mogu ostvariti integralni kulturni odgovor čovjeka ako se zanemari duboko pitanje o značenju kulture i znanošti za ljudsku osobu”.

„Radost i nada”, br. 61

Za taj odgoj postoje u današnjim društvima povoljni uvjeti, osobito zbog većeg širenja knjiga i novih sredstava kulturnog i društvenog saobraćaja, koja mogu poslužiti univerzalizaciji kulture. Budući da je posvuda skraćeno radno vrijeme, danomice za mnoge ljude rastu mogućnosti slobodnog raspolažanja. Neka se slobodno vrijeme upotrijebi za odmor, za jačanje duševnog i tjelesnog zdravlja, i to: slobodnim aktivnostima i studijem,

Prvo mjesto u momčadskom kuglaškom nadmetanju pripalo je kuglašima iz Rüsselsheima. Zasluženi pehar resit će ubuduće (na slici u rukama fra Tihomira Grgata) misijske vitrine.

I „prosula” se mladež Frankfurtom na Majni

I ovogodišnji Šesnaesti susret hrvatske katoličke mladeži protekao je, kao i svi dosadašnji, u znaku susretanja i međusobnog upoznavanja naših mladih iz različitih misija, u znaku iskonsko-evanđeoske vjere koja osmišljuje život i uči plemenitosti, dobroti, ljubavi i časti, u znaku čuvanja i njegovanja hrvatske kulturno-umjetničke baštine kroz crteže, sastave, pjesmu i narodne plesove. I kad s određene distance bacimo pogled na sve ono što se **od 1. do 3. svibnja 1987. godine** na Susretu u Frankfurtu i Offenbachu događalo, ne možemo sakriti velikog zadovoljstva, ne možemo ne ustvrditi da je sve skupa bilo vrlo lijepo organizirano i izvedeno: i šport, i kviz znanja, i liturgija, i akademija.

Ima stvari i manifestacija u životu koje zbog ponavljanja, istoga uhodanog obavljanja i određene stereotipnosti gube na privlačivosti. Za Susret naše mladeži to se ni u kom slučaju ne može reći. Postoji opasnost da s godinama, pišući i govoreći o istom događaju, ne štedimo superlativa i komplimenata, da ustvrdimo da je i opet bilo bolje nego dosada, da je bilo najbolje, no za ovaj Šesnaesti susret zbilja moramo kazatiti je bio, kako bi mladi rekli, „super” u svakom pogledu. Nikada prije nije bilo toliko mladih sudionika u različitim disciplinama (više od 2.000!), nikada mladi nisu, zahvaljujući dobrom poznavanju gradiva za kviz znanja, održali tako lijepu katehezu i kolegama i odraslima, nikada čitavo događanje Susreta nije teklo tako skladno, mirno, brzo.

Već oko 13 sati prvoga svibnja, dakle sat vremena prije početka športskog natjecanja, dvorana, hodnici i prolazi u BIKUZ-u, Kulturno-obrazovnom centru u Frankfurt-Höchstu, bili su puni mladića i djevojaka u športskoj odjeći. Čavrljalo se, dozivalo i razgovaralo na njemačkm (to i jest, nažalost, prvi jezik naših mladih!), hrvatskom i francuskom jeziku vrlo opušteno, veselo i mladenački. Ni traga prednatjecateljskoj „groznici”. Tako i treba! Važno je da se sudjeluje, da se igra, da se lijepo igra. Sve je drugo drugoznačajno.

U 14 sati protumačene su propozicije za športsko natjecanje. Potom je H. Leuninger, referent za katolike drugoga

(nastavak na sl. str.)

Za vrijeme tumačenja propozicija u športskom natjecanju mladež je preplavila dvoranu u BIKUZ-u pristupe dvorani (slika) i sve slobodne prostorije

Nogometaši „Prisutnosti” iz Pforzheim-Bruchsala bili su i na ovom susretu zapaženi i uspješni

Ludwigshafen se prvi put natjecao u nogometu na Susretu hrvatske kat. mladeži i osvojio 3. mjesto u skupini mladih

materinskog jezika u biskupiji Limburg, pozdravio mlade u ime mjesnog biskupa F. Kamphausa. Odmah nakon toga pozdrava, Kranjčević bi rekao, „prosula se” mladež Frankfurtom da bi na športskim borilištima pokazala svoje umijeće i izdržljivost u raznim športskim granama: **nogometu** (70 momčadi u tri uzrasta), **rukometu** (13 djevojačkih ekipa) i **stolnom tenisu** (u dva uzrasta 32 ekipe). U **kuglanju** se natjecalo 11 ekipa koje su uglavnom sačinjavali očevi i pratitelji mladih športaša.

Na svim je terenima vladao pravi športski duh, mladenačko nadmetanje bez grubosti i nepristojnosti. Kako se igralo po bod-sistemu, natjecanje se, posebno nogometno, produljilo do kasno u noć. No sve je mirno i radosno, kako je i počelo, privedeno kraju. Na svršetku su pobjedničkim ekipama (pobjedničke i sve druge športske ekipe donosimo masno otisnute) podijeljeni pehari „za uspomenu i dugo sjećanje” na ovaj lijepi Susret.

Nogometne momčadi

a) mladi (10-13 godina)

Balingen
Bamberg
Bochum
Düsseldorf
Essen
Esslingen
Frankfurt
Freiburg

Göppingen
Höchst
Hofheim
Ludwigshafen
Lüdenscheid
Mettmann-Leverkusen
Neu-Ulm
Offenbach
Pforzheim
Rottweil
Rüsselsheim
Stuttgart
Ulm
Waiblingen
Wiesbaden
Wuppertal

b) srednji (14-17 godina)

Aachen
Balingen
Bamberg
Bochum
Darmstadt
Düsseldorf
Essen
Esslingen
Frankfurt
Freiburg
Giessen
Göppingen
Hagen
Hameln
Heilbronn
Köln
Ludwigshafen
Lüdenscheid
Mettmann-Leverkusen
Neu-Ulm
Nürnberg
Paris
Pforzheim
Remscheid
Stuttgart
Ulm
Villingen
Waiblingen
Wetzlar
Wiesbaden
Wuppertal

c) stariji (18-21 godina)

Balingen
Düsseldorf
Essen
Frankfurt
Göppingen
Heilbronn

Sve utakmice u nogometnom nadmetanju, a bilo ih je puno desetaka, protekle su u živom, borbenom, razigranom duhu. No, igre „starijih” bile su prava poslastica, vrhunski nogomet. Na slici: momčad iz Kölna, pobjednik u skupini „starijih”.

„Nije najvažnije pobijediti – najvažnije je sudjelovati”, rekoše nam mladi iz Darmstadta. Na slici: sa svojim župnikom.

Höchst
Köln
Lyon
Mettmann-Leverkusen
München
Nürnberg
Stuttgart
Tuttlingen
Ulm
Wuppertal

Raspored ekipa poslije natjecanja u nogometu

(Donosimo samo prve tri)

a) mladi

1. Mettmann-Leverkusen
2. Frankfurt
3. Ludwigshafen

b) srednji

1. Pforzheim
2. Köln
3. Wuppertal

c) stariji

1. Köln
2. Düsseldorf
3. Göppingen

Broj rukometnih ekipa bio je ovoga puta mnogo veći nego dosadašnjih godina. Frankfurtčankama (slika) je pripalo drugo mjesto.

Rukometne ekipe (djevojke)

Balingen
Bamberg
Darmstadt
Echingen
Esslingen

Frankfurt
Giessen
Höchst
Nürnberg
Tuttlingen

Ulm
Villingen
Wuppertal

Raspored ekipa poslije natjecanja u stolnom tenisu

(Donosimo samo tri prve)

1. Giessen
2. Frankfurt
3. Balingen

Stolnotenisačke ekipe

a) mladi (10-14 godina)

Aachen
Bamberg
Balingen
Düsseldorf
Darmstadt
Frankfurt
Göppingen
Hagen
Heilbronn
Ingolstadt
Mettmann-Leverkusen

Nürnberg
Pforzheim
Rottweil
Rüsselsheim
Stuttgart
Tuttlingen
Ulm
Villingen

b) stariji (15-21 godina)

Aachen
Bamberg
Düsseldorf
Esslingen

Frankfurt
Göppingen
Hagen
Ingolstadt
Ludwigsburg
Mettmann-Leverkusen
Nürnberg
Offenbach
Stuttgart

Raspored ekipa poslije natjecanja u stolnom tenisu

(Donosimo samo tri prve)

a) mladi

1. Düsseldorf
2. Aachen
3. Stuttgart

b) stariji

1. Offenbach
2. Frankfurt
3. Bamberg

Stolni tenis na Susretu - sve popularnija športska disciplina

Svima pobjedničkim ekipama u svim športskim disciplinama i svim pojedincima-pobjednicima uručeni su vrlo lijepe pobjednički pehari.

Kuglaško natjecanje

Balingen
Frankfurt I
Frankfurt II
Frankfurt III
Göppingen
Ludwigsburg
Pforzheim
Rüsselsheim I
Rüsselsheim II
Ulm
Waiblingen

Raspored ekipa poslije natjecanja u kuglanju

(Donosimo tri najbolje ekipe i tri najbolja pojedinca)

a) ekipe

1. Rüsselsheim I
2. Ulm
3. Göppingen

Drugo mjesto u kuglanju pripalo je natjecateljima iz Ulma. Na slici: kuglaši iz Ulma sa svojim misionarom B. Raičem (čuču, desno).

Glavni organizator kuglaškog natjecanja na Susretu bio je misijski klub „Tomislav“ iz Frankfurta (na slici). Kuglanje je proteklo znalački, mirno, radosno – u duhu istinskog zajedništva i bratstva.

b) pojedinci

1. Josip Matušić (Göppingen)
2. Luka Vuko (Rüsselsheim)
3. Pero Stažić (Göppingen)

Suci:

Mirko Vidačković
Mate Čota
Ivan Grbavac
Luka Lucić
Ivo Jelinić
Ivo Školnik
Dražena Brešić
Dijana Barać
Krešimir Mišta
Tonci Božić
Stipe Odak

Zdravko Tkalić (desno) osvojio je svojim „Spasenjem“ treće mjesto i odgovarajuću nagradu u likovnom izražavanju. Na slici: sa svojom voditeljicom Danicom.

Likovni radovi

Ove je godine u Naddušobrižnički ured prispjelo jako mnogo crteža i likovnih radova naših mladih iz različitih misija, prvenstveno iz Pariza. Stručni je žiri imao pune ruke posla dok je vrednovao radove naših mladih. Najboljima je proglasio i nagradio ove:

1. „Raspeće“, Laurence Martinić, Pariz; „Iz tame u svjetlost“, Jasna Žuvić, Bielefeld;
2. „Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ“, Božen Tadić, Waiblingen; „Dođite živome vrelu“, Marina Mraz, Bielefeld;

3. „Petar zatajuje Isusa“, Mira Kurtović, Koblenz; „Spasenje“, Zdravko Tkalić, Mettmann-Leverkusen.

Pohvaljeni likovni radovi

Žiri je posebno pohvalio ove likovne radove naše mladeži:

- 7 svetih sakramenata, Renata, Offenbach;
- „Mir, pravi mir“, Danijela Topić, Koblenz;
- „Život Gospodinov“, Mario Čutalić, Nürnberg;
- „Golgota“, Anita, Darmstadt.

„Sviće dan, sviće život novi”

Organizator je ovoga puta natjecanje u vjeronaučnom znanju – biblijsku olimpijadu – preselio iz Frankfurt-Nieda u veliku Gradsku dvoranu Offenbachu. Bio je to puni pogodak. Mladi su mogli bez stiske i vrućine, opušteno i neometano pokazati, napisati i reći koliko su kroz pola godine naučili o „Liturgiji i njenim simbolima”.

Drugoga svibnja, u 14 sati, offenbaška je Gradska dvorana izgledala kao velika učionica. Najprije je otpjevana himna olimpijade, a zatim je naddušobrižnik o. Dukić pozdravio mlade „olimpijaše” i njihove voditelje. I čim je fra Ignacije Vugdelija, voditelj olimpijade, protumačio propozicije, podijeljene su zatvorene oklopnice s testovima na koje je trebalo pismeno odgovoriti. U svakoj je oklopnici bilo pet testova s četrdesetak pitanja, a svaki je ekipni natjecatelj (u ekipi ih je bilo po pet) imao različita pitanja. Nitko nije mogao, a niti smio, odgovarati na više testova. Kad je dat znak da započne natjecanje u pismenom dijelu kviza znanja, ekipe su (njih 93 iz 40 misija, od toga dvije iz Francuske) otvorile oklopnice, razdijelile testove i prihvatile se dosta teškoga posla – zaokruživanje točnih odgovora i upisivanja traženih tekstova iz gradiva za olimpijadu. Nakon 20 minuta pismeno ispitivanje svih ekipa bilo je završeno. Žiri je kupio omotnice i pošao ocjenjivati odgovore, a mladi su, predvođeni izvršnim i neumornim sastavom „Alfa i omega” iz

Na vjeronaučnim olimpijadama mladi pokazuju zavidno vjersko znanje, koje će im biti od velike koristi u životu koji je tek pred njima. Na slici: vjeronaučna skupina iz Berlina.

Offenbacha, „udarili brigu na veselje”, stali pjevati i uživati u pjevanju offenbaškog VIS-a. Kroz to su im vrijeme pročitani najbolji nagrađeni pismeni sastavi i imena pobjednika u likovnom izražavanju. Ocjenjivanje, tj. zbrajanje, odnosno odbijanje bodova, trajalo je oko pedeset minuta, a onda se prišlo usmenom ispitivanju 27 vjeronaučnih ekipa koje su se plasirale u finale. Nijedna od 93 ekipe nije znala da li se plasirala u završnicu, pa su zato sve do kraja čekale da budu „prozvane”. Usmeno je ispitivanje teklo vrlo glatko. Mladi su odgovarali izvanredno dobro. Žiri nije štedio desetice. Tu i tamo po-

neki je predstavnik ekipe „zastao” ili „zamucao” na pozornici, što se onda, naravno, odrazilo na ocjeni. Mladi su zbilja vrlo dobro svladali ovogodišnju temu i održali starijima krasnu lekciju koncilskog sadržaja. Svaka im čast! Ne kaže njihova himna zaludu: „Sviće dan, lijep ko san, sviće život novi!”

Predsjednik stručnoga žirija p. Smiljan Mlikota proglasio je potom pobjednike: Mainz II (1.), Düsseldorf I (2.), Münster (3.) i olimpijada je završila. U sat i nešto više vremena sve je bilo poznato, sve je bilo gotovo! Divota! A nakon toga: i opet pjesma, ples, susretanje do u kasne večernje sate.

Himna olimpijade

Tekst: Lucijan Kordić
Glazba: Šime Marović

Sviće dan, lijep ko san,
sviće život novi.
Sva naša mladost i snovi
na putu su, Gospode, tvom.

Pripjev:

Podigni srce u visine,
ti mladi hrvatski sine!
Susrest' će samoga Krista
ta tvoja ljubav čista.

Naš je dan obasjan
svjetlom vječnog sklada.
Sva naša radost i nada
na putu su, Gospode, tvom.

Podigni srce...

Većina naših ljudi potcjenjuje znanje materinskog jezika naših mladih. Nije njima problem govoriti barem dva jezika. Na slici: vjeronaučna ekipa iz novoosnovane misije Rüßelsheim.

Ekipe u kvizu znanja

(Donosimo abecedni popis svih 93 ekipe koje su se ove godine natjecale u znanju „Liturgije i njenih simbola“. Brojka iza imena misije označuje broj vjeronaučnih ekipa dotične misije).

AACHEN (2)
 BADEN-BADEN (1)
 BALINGEN (4)
 BAMBERG (2)
 BERLIN (1)
 DÜSSELDORF (3)
 DARMSTADT (2)
 ESSLINGEN (6)
 ERLANGEN (2)
 FREIBURG (2)
 FRANKFURT (5)
 GIESSEN (1)
 GÖPPINGEN (2)
 HAGEN (4)
 HEILBRONN (1)
 INGOLSTADT (2)
 KÖLN (2)
 LEVERKUSEN (2)
 LYON (2)
 LUDWIGSBURG (2)
 LUDWIGSHAFEN (2)
 MAINZ (3)
 MÜNCHEN (7)
 MÜNSTER (1)
 NEUSS (2)
 NÜRNBERG (2)
 OFFENBACH (2)
 PFORZHEIM (1)
 PARIS (1)
 RAVENSBURG (2)
 REGENSBURG (1)
 ROTTWEIL (2)
 RÜSSELSHEIM (1)
 STUTTGART (3)
 TUTTLINGEN (1)
 ULM (5)
 VILLINGEN (2)
 WAIBLINGEN (4)
 WIESBADEN (1)

U finalno natjecanje u kvizu znanja kvalificiralo se 27 ekipa.

Raspored vjeronaučnih ekipa poslije natjecanja u kvizu znanja

(Brojka u zagradama označuje broj postignutih bodova. Svaka je ekipa mogla osvojiti najviše 275 bodova).

1. Mainz II (275)
2. Düsseldorf I (264)
3. Münster (252)

Glavni cilj organizatora olimpijade – Hrvatskog naddušobrižničkog ureda – jest da mladi upoznaju Isusa Krista, pravog Boga i pravog čovjeka i da kroz tu spoznaju umiju pravilno vrednovati životne pojave i događaje. Na slici: mladi vjeroučenici iz Ludwigshafena.

Poslije prvog, pismenog kruga pitanja u kvizu znanja mladi su ostali na svojim mjestima. Misli im je sigurno zaokupljalo pitanje: „Da li smo se kvalificirali u završnicu natjecanja?“

Sve tri vjeronaučne ekipe iz Mainza plasirale su se u završnicu natjecanja u kvizu znanja. Mainz II osvojio je i prvo mjesto. Na slici: sve tri ekipe sa svojom vjeroučiteljicom s. Dionizijom.

Na vijest da su osvojili treće mjesto u kvizu znanja mladi iz Münstera nisu mogli ostati ravnodušni.

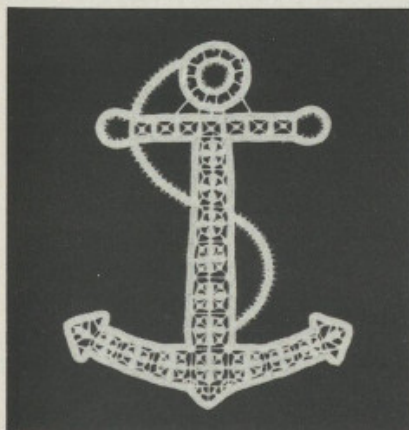
4. Esslingen I (248)	14. Mainz I (233)
5. - Wuppertal I (247)	15. Düsseldorf III (231)
- Rüsselsheim (247)	16. Frankfurt IV (227)
6. München III (245)	17. Mettmann-Leverkusen (226)
7. - Mainz III (244)	18. - Hagen (223)
- Neuss I (244)	- Erlangen (223)
8. Wuppertal II (243)	19. Stuttgart III (219)
9. Waiblingen I (242)	20. München VI (216)
10. - Düsseldorf II (239)	21. Paris (210)
- Frankfurt II (239)	
- Berlin (239)	
11. Frankfurt I (238)	
12. - Offenbach I (237)	
- München II (237)	
13. Köln I (236)	

Tri prve ekipe nagrađene su izletom. Naddušobrižnički ured u Frankfurtu snosit će velik dio troškova tog izleta, razmjerno mjestu koje su ekipe osvojile u natjecanju o „Liturgiji i njenim simbolima“.

Pismeni sastavi

Među brojnim prispjelim sastavima bilo je nekih uistinu vrlo dobrih. Stručni žiri je proglasio najboljima i nagradio ove sastave:

1. „Gospodine“, Anđa Krakan, Frankfurt; „Onima koji ti ne mogu vratiti“, Dijana Dolić, Frankfurt;

Sidro je kršćanski simbol nade i postojanosti

2. „Žao mi je“, Gordana Mandalinić, Pariz;
3. „Hvala Ti“, Ivanka Smilović, Frankfurt; „Ne znam“, Kristina Dugandžić, Rüsselsheim.

Svi nagrađene sastave objavljujemo u ovom broju našega lista. Sastavljači su za nagradu dobili vrlo lijepe knjige na hrvatskom jeziku.

Hvala Ti!

Hvala Ti za sunce, za pjesmu i za molitvu.

Hvali Ti za prijateljstvo, za ljubav i mir.

Hvala Ti, Gospodine, na koraku kojim me stalno čuvaš i pratiš.

Hvala Ti za sve što se ne može izraziti riječima, jer je veće od riječi i bilo kakvih gesta.

Ivanka Smilović, Frankfurt/M.
III. nagrada

Žao mi je!

*Isuse,
žao mi je što ne živjeh
u tvome vremenu.*

*Pratila bih te
na križnom putu.*

*Svojom bih ti maramicom
brisala znoj.*

*Držala bih te za ruku
i šaptala ti:*

*Ne boj se, Isuse,
budi hrabar!*

Mi smo djeca uza te.

*Još je samo malo
do Golgote.*

Gordana Mandalinić, Pariz
II. nagrada

Ne znam!

*Možda je luda ta moja zamisao,
ali ima nekoliko dana da razmišljam:
Zašto ima zatvora?
Zašto ljudi drugima kradu slobodu?
Zašto to oni rade, zašto?*

*Zašto majke ubijaju svoju vlastitu
djecu?
Zašto je važnija karijera nego dijete?
Zašto socijalne poteškoće?
Zašto stvaraju dijete kad je tako?
Zašto je dijete postalo stvar?*

*Zašto ima atomskih bomba?
Zašto ima ubojitih raketa?
Zar smo došli već dotle
da nam one pružaju sigurnost
da ne započne posljednji rat,
posljednji rat samoubojstva?*

*Zar i sada ima mjesta
gdje čovjek ne smije reći
što misli od straha
pred nekom nepoznatom silom zla?*

*Zar smo zaboravili
da nas Bog nije stvorio
da drugima nanosimo zlo,
nego da živimo u miru,
bez straha pred sutrašnjicom?*

*Nismo li možda zaboravili Boga,
jer smo previše zaokupljeni
da se zaštitimo od drugih,
od samoga sebe?
Ne znam?!*

Kristina Dugandžić, Rüsselsheim
III. nagrada

Sakramenti

Sakramenti imaju svrhu posvećivati ljude, izgrađivati Tijelo Kristovo i napokon iskazivati Bogu štovanje; a kao znakovi oni ujedno i poučavaju. Vjeru ne samo da pretpostavljaju nego je riječima stvarno hrane, jačaju i izražavaju; stoga se i zovu „otajstva vjere”. Milost zaista dijele, a njihovo obredno slavlje vjernike najbolje i sprema da tu milost plodonosno prime, da Boga pravilno štuju i vrše ljubav.

Stoga je od najveće koristi da vjernici lako razumiju sakramentalne znakove i da vrlo često primaju one sakramente koji su ustanovljeni za održavanje kršćanskog života.

Tih „otajstava vjera” ili znakova nevidljive milosti ima 7.

Na velikim panoima u Gradskoj dvorani u Offenbachu bilo je izvješeno kratko učenje Crkve o sakramentima

KRŠTENJE:

*sakrament života
kojim se uključuje
u Božji narod
- Crkvu i postaje
dijete Božje.*

KRIZMA:

*sakrament potvrde
da snagom Kristova
duha živimo kao
zreli članovi
Kristove zajednice.*

EUHARISTIJA:

*sakrament tijela i
krvi Gospodnje -
dariva se u
svetoj misi za
život svijeta.*

ISPOVIJED:

*sakrament pomirenja,
povratka k Ocu,
uvijek novoga
početka na putu
Radosne vijesti.*

BOLESN. POMAZANJE:

*sakrament duševnog i
tjelesnog lijeka. Crkva
moli za: ozdravljenje,
olakšanje boli, oprostjenje
- susret s Bogom.*

SVETI RED:

*sakrament svećeništva
- navještanje Riječi,
lomljenje sv. kruha i
služenje braći. Nijesi
li i Ti pozvan?*

BRAK:

*zajednički put k
ljubavi, razumijevanju
i solidarnosti. Bog je
ljubav. Sve prolazi,
samo ljubav ostaje.*

Liturgija – duhovni krvotok Crkve i pojedinog vjernika

Velika je offenbaška Gradska dvorana, ali veliko je, puno veće od nje, hrvatsko vjerničko mnoštvo koje je 3. svibnja, oko 10 sati, došlo proslaviti euharistiju sa svojim nadbiskupom Oblakom i svojim svećenicima. I njemačka je mjesna župna zajednica, na čelu sa svojim župnikom, združena u molitvi s braćom i sestrama iz daleke Hrvatske u toj svojevrsnoj „katedrali”. Sve teče vrlo skladno, pobožno. Pjevanje berlinskog zbora mladih, pod ravnanjem fra Stipice Grgata (pjeva ih oko 160!), dira srce, pobuđuje najplemenitije osjećaje – one vjerničke, navodi na predanje Bogu i Kristu njegovu. Čitanja i neke pjesme dvojezični – hrvatski i njemački, oltar na pozornici istaknut, okičen cvijećem, svijećama, ministrantima i celebrantima (36), savršeno prikladan za prinosenje euharistijske žrtve na slavu Bogu, za spas svijeta i za gozbu vjerničkog naroda na njegovu hodu kroz povijest.

Ništa ljepše od lijepe liturgije! A ova je u Offenbachu bila stvarno lijepa, skrušena i raspjevana, veličanstvena i dostojanstvena, jedinstvena. Propovijed nadbiskupa M. Oblaka, sažeta i dobro pripremljena, izvrsno se uklapala u posadašnjivanje Golgotske žrtve. Govorio je nadbiskup kao da je proštudirao gradivo za biblijsku olimpijadu. To je, posebno zbog mladih vjeroučenika, bilo potrebno i vrlo dobro, na mjestu. „Liturgija je, prvenstveno euharistija, duhovni krvotok Crkve i pojedinog vjernika, to je djelo kojim se Bog savršeno proslavlja i ljudi posvećuju, vrhunac ka kojem teži djelatnost Crkve i ujedno izvor iz kojega proističe sva njezina snaga”, reče nadbiskup citirajući

Gradska dvorana u Offenbachu bila je već prije početka svečane sv. Mise „puna kao šipak”. Pobožan je naš narod.

„Zdravo tijelo Isusovo”, u bosanskom napjevu, potresalo je poznatu dvoranu i dušu molitelja-pjevača, a pjevao je sav okupljeni narod.

saborsku konstituciju „Sveti Sabor” o svetoj liturgiji.

Najvažnija točka 16. susreta hrvatske katoličke mladeži – euharistijsko slavlje – bila je, bez sumnje, i najljepša. Pamtit će je Božji narod, i stariji i mladi.

„Crkva odobrava i u Božju službu pripušta sve oblike prave umjetnosti, obdarene potrebnim svojstvima”. Pjevanje i sviranje mladih na Misi u Offenbachu pohvalili su svi nazočni. Učinio bi to sigurno i Rimski biskup.

„Sveta je glazba tim svetija što je tješnje povezana s liturgijskim činom, jer promiče jednodušnost i svete obrede obogaćuje većom svečanošću”. Na slici: dvije djevojčice iz Berlina predvode molitvu vjernika na pontifikalnom euharistijskom slavlju trećega dana Susreta naše mladeži.

Divan je hrvatski folklor!

S vrlo malim zakašnjenjem, od svršetka Mise naime do početka akademije bilo je dovoljno vremena za objed, započeo je nešto poslije 14 sati kulturno-umjetnički program Susreta. Dvorana puna gostiju, uglavnom hrvatskih. Njemački su, za razliku od drugih godina, malobrojni. Zato je i pozdravnih govora, nekada su ti isti znali trajati i po cijeli sat vremena, puno manje. Sva šteta u tome! Pozdravnu je riječ najprije izrekao nadušobrižnik o. Dukić. Pročitao je i brzojav kardinala Kuharića u kom je javljeno imenovanje nadbiskupa Oblaka za predsjednika Vijeća BKJ za hrvatsku migraciju. Dvoranom se prolomio silan aplauz našem Kardinalu i novoimenovanom predsjedniku Vijeća, nadbiskupu Oblaku, koji reče da će ubuduće, koliko mu to biskupska služba bude dopuštala, učiniti sve „da vas još više volim“. Nakon toga je kratko slovo izrekao g. H. Mayer, biskupijski referent u

Zatim je zbor mladih iz misije Frankfurt, pod ravnanjem prof. Leščana, ispjevao „Pjesmu miru“ i „Suzu na zagorske bregi“ suvereno i dopadljivo kao i uvijek. Stipica je Grgat, uz glasovirsku pratnju prof. Leščana, otpjevao prekrasnu „Ave Maria“ koju je nedavno za VIS Ujake uglazbio M. Bogliuni. Više puta ponovljene riječi „moli za nas grešnike“, na latinskom dakako, dopirale su, u izvrsnoj Stipićinoj izvedbi, do najdubljih korijena bića mnogobrojnih slušatelja.

Za vedrinu u dvorani pobrinuo se mali Krunoslav Delač, šestogodišnjak iz Offenbacha, pjevanjem „**Kočiće**“. Koje li talenta i koje li sigurnosti! Offenbaški se zbor mladih predstavio s dvije skladbe: „**Diže se mladež**“ (riječi je napisao Tihomir Grgat, a melodiju M. Leščan) i „**Sviće dan**“ (riječi: Lucijan Kordić, melodija: Šime Marović). Bilo je to ugod-

Njemački gosti (na slici u prvom planu) na svečanoj akademiji u offenbaškoj Gradskoj dvorani

Mainzu za katolike drugoga materinskog jezika i prešlo se na izvođenje programa svečane akademije.

Odmah na početku berlinski je zbor mladih, pod ravnanjem fra Stipice Grgata, višeglasno otpjevao i odsvirao „Kad si bila mala, Mare“, „Jadovanku za teleton“ J. Gotovca i „Pjesmu starom zavičaju“. Lijepo, kako to i inače ti mladi znaju i umiju, ali je loše ozvučenje pokvarilo superlativni dojam na koji je publika naviknuta kad god sluša mlade iz nekada glavnog njemačkog grada.

no i pobudno pjevanje. Spomenimo da je pjesma „Sviće dan“ proglašena himnom olimpijade.

U nastavku je dvoje mladih iz misije Koblenz vrlo dopadljivo odrecitalo Harambašićevu „**Maricu po modi**“ i Preradovićevu „**Rodu o jeziku**“. Bio je to izvrstan prilog ovoj akademiji. Tako ga je i publika doživjela. Nakon toga je VIS iz misije Villingen izveo „**Čežnju**“ koju je spjevao i uglazbio glavni izvođač Ivan Bošnjak. Lijepo.

(nastavak na sl. str.)

Dragi brzojav iz Zagreba

Novoimenovani predsjednik Vijeća BKJ za hrvatsku migraciju, nadbiskup M. Oblak (desno), s nadušobrižnikom p. Dukićem

Svim sudionicima 16. susreta hrvatske katoličke mladeži i Vjeronaučne olimpijade na čelu s novoizabranim predsjednikom Vijeća Biskupske konferencije Jugoslavije za hrvatsku migraciju, nadbiskupom Marijanom Oblakom, dobar uspjeh i blagoslov Božji žele

Kardinal Kuharić i Monsignor Stanković.

Najprominentniji gost Njemačke Crkve na Susretu u Offenbachu bio je mons. Hermann Mayer, biskupijski referent za katolike drugoga materinskog jezika. On je okupljenom mnoštvu prenio srdačne pozdrave i čestitke mainzskog biskupa Karla Lehmana.

(Nastavak s prednje str.)

Posljednja točka u pjevanom dijelu pripala je zboru mladih iz Münchenske misije koji je vodio Petar Gulić. Otpjevaše „Zemlju gdje smo rasli” i „Zemljo moja”. Bilo je dobro i lijepo. Naša mladež u misijama zna pjevati. I ne samo religiozne pjesme! Iza zbora iz Münchena izvele su djevojke iz Aalena jednu modernu ritmičku vježbu. Novo!

A onda su „riječ” uzeli „koraci”: „Sinfonijsko kolo” (Frankfurt), „Korčula” (Ulm), „Baranja” (Berlin), „Međimurje” (Stuttgart), „Bunjevac” (Offenbach), „Prigorje” (Berlin), „Slavonija” (Sindelfingen), „Prigorje” (Aalen), „Bosna” (Berlin), „Bunjevačko muško kolo” (Nürnberg) i na kraju neizostavni „Eros onoga svijeta” (Frankfurt).

Zbilja je divan hrvatski folklor! Pod je pozornice jednostavno „pucao” pod nogama razigranih misijskih folkloraša, a dvoranom su se prolamali ushiti oduševljenog gledateljstva. Iako je sve podugo trajalo, nitko nije napuštao svojih sjedišta.

Sva su kola bila lijepa, premda su se neka i ponavljala. Čestitke svim folklora-

(Nastavak na sl. str.)

„Suza za zagorske bregi”, u izvedbi frankfurtskog zbora mladih, izmamila je poneku suzu za dragim zavičajem

VIS iz misije Villingen pjeva i svira „Čežnju” koju je spjevao i uglazbio Ivan Bošnjak (na slici u prvom planu)

Rodu o jeziku

O jeziku, rode, da ti pojem,
o jeziku milom tvom i mojem!
O preslatkom glasu onom
U kome te mile majke
Usnivahu slatke bajke,
Koga šaptom i romonom
Duši ti se svijest probudi
Te ti spozna i uvidje
Da ti bolje nije nigdje
Do na tvoje majke grudih!
Po njemu te svijet poznaje živa,
Na njem ti se budućnost osniva.
Zato uvijek k njemu teži,
U njegovo jato hrli,
Oko njega mi se grli
I u čvrsto kolo veži
Pa ti neće vremeniti
Burni trijesi da nahude;
Po jeziku dok te bude,
I glavom će tebe biti!
Ljubi si ga, rode, iznad svega,
U njem živi, umiri za njega!
U njem sve si blago slaviš
Što ti osta od starine,
Nemaš ljepše ni baštine

Petar Preradović

Potomstvu si da ostaviš.
Alem-kamen on ti budi
Kog da čuvaš kao oko,
Kog da braniš kao soko,
Komu da si vjeran svudi.
Svaka zvijezda svojim svjetlom sijeva,
Svaka ptica svojim glasom spijeva,
Ti jezikom svojim zbori!
Slatkim glasom materinim
Odlikuj se među inim!
Bog bo mili s njim te stvori
Njim da budeš svoj svojemu,
Njim da srcu odolijevaš,
Njim da plačeš i popijevaš
I njim da se moliš Njemu!
Tuđ tuđinu, tebi tvoj doliči,
Tuđi poštu, a svojim se diči!
Dičiti se možeš njime:
Njim carevi carevahu,
Njim kraljevi kraljevahu,
Slavne mu je loze ime,
Slavan puk ga svojim zove,
I dok bude slavi vijeka
Bit će i on njojzi jeka
Od vjekova u vjekove!

Ljub' si, rode, jezik iznad svega!
U njem živi, umiri za njega!
Po njemu si sve što jesi:
Svoje tijelo, udo svijeta,
Bus posebnog svoga cvijeta

U narodâ silnoj smjesi.
Bez njega si bez imena,
Bez djedova, bez unukâ.
U prošasti sjena puka,
U buduće niti sjena!

Miro Antolović i Danijela Topić iz misije Koblenz recitiraju Preradovićevu pjesmu „Rodu o jeziku”

(Nastavak s prednje str.)

šima i njihovim učiteljima. Čini nam se, na svršetku, da je ovoga puta berlinska „Bosna” pokazala najviše svježine, razigranosti i maštovitosti. „Kao Wuppertal u svoje vrijeme”, primijeti netko. Kroz program su rutinirano vodili Nadica Markovica i dr. Josip Lucić.

I tako završi, u miru i radosti, velikim sadržajima i silnim brojem sudionika

Voditelji na svečanoj akademiji: Nadica Markovica i dr. Josip Lucić

ispunjeni XVI. susret hrvatske katoličke mladeži. „Ono što iseljena hrvatska Crkva u Njemačkoj čini”, reče jedan dobronamjerni gost, „nisu u stanju izvesti ni puno jače i bogatije ustanove”. To je dokazao i ovaj Susret.

Ignacije Vugdelija

Frankfurtska folklorna grupa „Croatia-ensemble” izvodi „Sinfonijsko kolo” velikog glazbenika Jakova Gotovca

Offenbaški folklorši predstavili su se publici u svom gradu plesanjem „Bunjevca”

Folklor u našim misijama je sve bolji, sve dopadljiviji. Na slici: folklorši iz misije Sindelfingen, pod vodstvom g. A. Dvanaeščaka, plešu „Slavoniju”.

Vesna Školnik prati na glasoviru višeglasno pjevanje „Suze za zagorske bregi”

Za vrijeme odgovaranja na pismeni dio pitanja u kvizu znanja u dvorani je vladala „grobna“ tišina i sabranost

Reci ukratko što je to liturgija!

Liturgija je ipak vrhunac ka kojemu teži djelatnost Crkve, i ujedno izvor iz kojega proističe sva njezina snaga. Doista, apostolski su naponi upravljani k tome da se svi koji su vjerom i krštenjem postali Božja djeca, sastaju zajedno, usred Crkve hvale Boga, sudjeluju kod žrtve i blaguju Gospodnju večeru.

Zauzvrat ista liturgija potiče vjernike da „nasićeni vazmenim otajstvima budu složni u bogoljubnosti“, ona moli da „životom vrše ono što su vjerom prihvatili“, a obnavljanje Saveza između Gospodina i ljudi u euharistiji, privlači i podžiga vjernike u neodoljivoj ljubavi Kristovoj. Iz liturgije dakle, osobito iz euharistije, kao s izvora, izliva se na nas milost te se s najvećim uspjehom postizava ono posvećenje ljudi i proslava Boga u Kristu, prema čemu se, kao prema svojoj svrsi, stječu sva druga djela Crkve.

Voditelj kviza znanja fra Ignacije postavlja djevojci pitanje koga se ona očito ne plaši. Desetice su jednostavno „pljuštale“.

Nabroji načine na koje je Krist posebno prisutan u svojoj Crkvi?

Da izvrši tako veliko djelo, Krist je u svojoj Crkvi uvijek prisutan, a osobito u liturgijskim činima. Prisutan je u misnoj žrtvi i u osobi službenika i jer se „svećeničkom službom sada prinosi onaj isti koji je onda na križu prikazao sama sebe“ – ponajprije pod euharistijskim prilikama. Prisutan je svojom moći u sakramentima, pa kad tko krsti, sam Krist krsti. Prisutan je u svojoj riječi, jer on govori kad se u Crkvi čita Sveto pismo. Prisutan je napokon kad Crkva moli i psalmira, jer je sam obećao: „Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam ja među njima“.

Ekipa vjeroučenika iz Neussa, sa svojom voditeljicom s. Nevenkom, prije natjecanja u kvizu znanja o „Liturgiji i njenim simbolima“

Tko je ustanovio sv. Misu, kada, zašto, i do kada će se ona slaviti?

Naš je Spasitelj na posljednjoj večeri, one noći kad bijaše izdan, ustanovio euharistijsku žrtvu svoga Tijela i Krvi, da ovjekovječi žrtvu na križu kroz stoljeća, sve dok ne dođe, te da tako Crkvi, svojoj ljubljenoj Zaručnici, povjeri spomen-čin svoje smrti i uskrsnuća, vazmenu gozbu na kojoj se Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se zalag buduće slave.

Frankfurt a.M. – Offenbach a.M. 1.-3.V. 1987
Jugendtreffen / Susret hrvatske kat. mladeži

Predsjednik stručnog žirija p. Smiljan Mlikota priopćuje rezultate i proglašuje pobjednike u kvizu znanja.

I. nagrada

Onima koji ti ne mogu vratiti...

*Onima koji su daleko od tebe,
kojima treba pomoć,
koji su željni bezbrižnog djetinjstva –
njima pomози!*

*Oni su željni kruha,
a ti se možda „razbacivaš“ njime.
Oni su željni mnogo čega što
ti imaš i napretek, a ne mogu da
dobiju tako nešto.
Zato njima pomози!
Njima pomози, jer znaš da ti
ne mogu vratiti.*

Dijana Dolić, Frankfurt/M., 9. r.

Na oglasnoj su tabli bili izvješeni najbolji pismeni sastavi. Dijana Dolić, jedna od pobjednica u pismenom izražavanju, sa svojom vjeroučiteljicom s. Ankom Cvitković, pred tom oglasnom tablom.

Kakvu vrijednost ima glazbena baština u liturgiji i zašto?

Glazbena je baština opće Crkve blago neprocjenjive vrijednosti jer se ističe između ostalih izraza umjetnosti posebno time što sveto pjevanje, združeno s riječima, tvori potrebit i sastavni dio svečane liturgije.

Krunoslav Delač, šestogodišnjak iz Offenbacha, bez ikakve treme i nervoze pjeva svoju „Kočiju“. Publika je bila zadivljena.

Po već ustaljenom običaju mladi iz Berlina daju liturgiju u Offenbachu pjevni „pečat“

Isus, Sin Božji, posljednja je riječ Biblije i punina objave! Reci naizust što je o tome rekao Drugi vatikanski sabor?

A pošto je u mnogo navrata i na različite načine Bog govorio u prorocima, „konačno, u ove dane, progovori nama u Sinu“. Posla naime, svojega Sina, vječnu Riječ, koji prosvjetljuje sve ljude da se među njima nastani i da ih uputi u najnutarnije tajnosti Božje. Dakle, Isus Krist, Riječ utjelovljena... daje puninu i dovršava objavu te je potvrđuje božanskim svjedočanstvom:

Mladi s velikim zanimanjem razgledaju zidne table na kojima su izvršeni najbolji pismeni sastavi i najljepši likovni radovi

Svaki ples ima svoje draži. „Korčula“ u izvedbi folkloraša iz Ulma „miriše“ po Mediteranu.

Photograph: P. Stjepan Maleš · Ivica Šponar
P. Stjepan Pavić

Međimurski narodni plesovi ne zaostaju puno za međimurskim divnim melosom. Na slici: folkloraši iz Stuttgarta plešu „Međimurje“.

Žiri:

p. Smiljan Mlikota (predsjednik)
s. Amabilis Jurić
Miljenko Babačić

Što simbolizira golubica u kršćanskoj umjetnosti?

U ranoj kršćanskoj umjetnosti golubica je simbol čistoće i mira. Golubica s maslinovom grančicom u kljunu simbol je pomirenja s Bogom. No najvažnija je primjena golubice u kršćanskoj umjetnosti u vezi s prikazivanjem Duha Svetoga. Ta se simbolika najprije javlja u izvještaju o Isusovu krštenju, a javlja se i u prikazivanju Presvetoga Trojstva i Navještenja Bl. Djevice Marije.

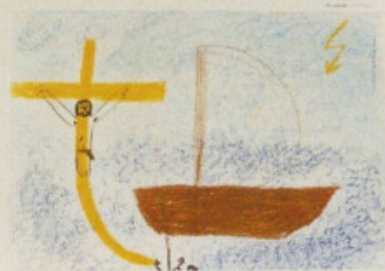
Što slavimo u Svetom trodnevlju?

Sveto vazmeno trodnevlje vrhunac je liturgijske godine. To je bitno i najsvetije slavlje cijele crkvene godine! Ono počinje večernjom Misom na Veliki četvrtak, a završava Večernjom na Uskrs. Sačinjavaju ga dakle tri dana: Veliki petak, Velika subota i Uskrs. Sva tri dana slavi se Kristova Pasha – vazmeni misterij – prijelaz iz smrti u život, iz sramote u slavu, iz sadašnjice u vječnost! Zato sveto trodnevlje nisu tri samostalna slavlja nego jedan jedinstveni Kristov vazmeni misterij koji sačinjava jednu cjelinu a to je slavljenje Krista „mučenoga, pokopanog i uskrsloga“.

U ranoj kršćanskoj umjetnosti i književnosti često susrećemo znak ribe.

Koga riba označuje i zašto?

Riba je u starom kršćanstvu najčešće simbol Isusa Krista. To je zbog toga što pet slova od kojih je sastavljena grčka riječ **ikthys** (riba) tvore monogram od početnih slova grčkih riječi: „Iesous Kristòs Theou Xyiòs Sotèr“, što znači: Isus Krist, Sin Božji, Spasitelj. Osim toga riba se upotrebljava i kao znak krštenja. Jer kao što riba ne može živjeti izvan vode, tako i kršćanin može biti spašen samo preko krsne vode.

Crteži i likovni radovi potiču mlade na kreativno izražavanje. Na slici: najbolji radovi te vrste. Imena „majstora“: v. str. 6 ovoga lista.

„Prigorje“ ne ostavlja nikada nikoga ravnodušnim. Na slici: folkloristi iz misije Aalen izvedu to popularno kolo.

„On dolazi“

„Jeste li čuli njegove tihe korake?

On dolazi, dolazi, vazda dolazi.

Svakog časa i svakog stoljeća, svakog dana i svake noći on dolazi, dolazi, vazda dolazi.

U mnogim sam raspoloženjima pjevao mnoge pjesme, ali svi su njihovi zvuci uvijek javljali: „On dolazi, dolazi, vazda dolazi.“

U mirisnim danima sunčanog travnja, niz šumski puteljak, on dolazi, dolazi, vazda dolazi.

U kišovitom sumoru srpanjskih noći, u grmljavinskoj kočiji oblaka, on dolazi, dolazi, vazda dolazi.

U tuzi za tugom, to su njegovi koraci što gaze moje srce, i njegovo zlatno stopalo razblistava moju radost.“

U Adventu se slavi i blagdan sv. Nikole, zaštitnika pomoraca i brodara. S tim blagdanom usko je povezan običaj darivanja djece.

TAGORE

Svima nam je poznato što je sidro. Često je naslikano, naročito u rimskim katakombama, a urezano je i u neke ranokršćanske dragulje. Čega je ono simbol u kršćanstvu? Svetopisamski tekst reci naizust!

Sidro je znamen kršćanske nade i postojanosti. Ta se simbolika temelji na tekstu poslanice Hebrejima koji kaže: „... Ovu nadu imamo kao pouzdano i čvrsto sidro duše“.

Najmlađi sudionik na XVI. susretu mladeži bio je ovaj dečko (Nikolić) iz Offenbacha. Majka ga je na Susret dovela u kolicima.

Papina Poruka za Svjetski dan molitve za zvanja

Molitva može mnogo učiniti

Početkom veljače ove godine uputio je Sveti Otac svoju Poruku za 24. svjetski dan molitve za zvanja koji se održava 10. svibnja 1987. godine. Donosimo iz te Poruke nekoliko izvadaka.

... Ovim se posebno obraćam kršćanskim roditeljima koji imaju prvorazredno poslanje u Crkvi i u društvu. Stvarno se u obitelji ponajčešće rađaju i niču svećenička i redovnička zvanja. Ne definira slučajno Sabor kršćansku obitelj „prvim sjemeništem“ preporučujući da u njoj budu pogodni uvjeti za njihov rast.

Između usluga koje roditelji mogu pružiti svojoj djeci zacijelo prvo mjesto zauzima ta da im pomognu otkriti i živjeti poziv koji im Bog daje osjetiti, uključivši i onaj „sveti“.

Dragi kršćanski roditelji, ako vas Gospodin uplete u svoj plan ljubavi pozivajući vaše dijete, sina ili kćer, budite velikodušni i smatrajte te se veoma počašćenima. Svećenički ili redovnički poziv po-

seban je dar obitelji i u isto vrijeme dar za obitelj.

Crkva očekuje mnogo i od svih onih koji su odgovorni za odgoj mladih (katehete, učitelji, katoličke udruge)... Zbog toga treba smatrati siromašnom onu crkvenu zajednicu koja nema svjedočanstva posvećenih osoba...

Pred pojavom opadanja broja onih koji se posvećuju svećeničkom i redovničkom životu ne možemo ostati mirni i ne učiniti ono što je u našim mogućnostima. Prije svega, mnogo možemo učiniti molitvom... Moliti za redovnička i svećenička zvanja dužnost je svih zauvijek. Budućnost zvanja je u Božjim rukama, ali na stanovit način je i u našim rukama. Molitva je naša snaga; s njom se zvanja neće moći smanjiti niti će Božji glas ostati neuslišan. Molimo Učitelja da se nitko ne osjeti strancem ili, još bolje, neka svatko otkriva vlastite rezerve velikodušnosti i mogućnosti. Neka nitko ne uzmiče pred tom dužnošću...

Za vrijeme Susreta mladeži u Offenbaškoj je dvorani Nina Sedlar izlagala svoje sakralne pasteले (Križni put). Na slici: 4. postaja u kojoj Isus susreće svoju Majku.

Vjerujući da će Gospodin uslišiti naše molitve, na sve vas zazivam obilje nebeske milosti i od srca podjeljujem svoj blagoslov.
Ivan Pavao II

Rupert Mayer

Za vrijeme svoga pastoralnog posjeta S. R. Njemačkoj, od 30. travnja do 4. svibnja o. g., Sveti Otac Ivan Pavao II proglasio je blaženima redovnicu **Editu Stein** i redovnika **Ruperta Mayera**. O Editi Stein već smo pisali na stranicama ovoga lista, zato ovaj prilog posvećujemo uspomeni na najnovijeg blaženika Crkve – isusovca Ruperta Mayera.

Rupert Mayer, na odru

Rođen je 23. siječnja 1876. godine u Stuttgartu, u trgovačkoj obitelji. Godine 1899. zaređen je za svećenika, a godinu dana kasnije stupio je u isusovački red. Od 1912. godine radi u Münchenu kao dušobrižnik za doseljenike koji su tražili posao u bavorskoj metropoli. Zalazi u barake, u siromašne četvrti, organizira skupine angažiranih laika. Ubrzo stječe ime velikog pučkog propovjednika i stručnjaka za vođenje duhovnih vježbi. Čim je izbio Prvi svjetski rat javlja se na frontu gdje služi kao duhovnik u I. bavorskom korpusu. Za vrijeme najžešćih borbi njeguje ranjene, tješi umiruće ne razlikujući prijatelja od neprijatelja. Kao prvi njemački vojni župnik prima visoko odličje – Željezni križ. U ratu biva teško ranjen. Poslije rata vraća se u München gdje u crkvi sv. Mihovila neumorno propovijeda, ispovijeda, savjetuje, pomaže. Godine 1921. imenovan je predsjednikom Marijine kongregacije za muževе, a dvije godine kasnije dolazi u teški sukob s nacistima. Samo je odlazio na njihove izborne skupove, opovrgavao tvrdnje „novih spasitelja“, branio prava roditelja na odgoj djece, odbacivao s propovjedaonice nacističko učenje i sl. Tjerali su ga sa svojih

sastanaka. Od 1937. do 1938. godine bio je pater Mayer više puta hapšen. Zbog propovijedi bio je suđen i osuđen. Po naređenju iz Berlina Gestapo ga zatvara u koncentracijski logor Oranienburg-Sachsenhausen (3. 11. 1939. – 7. 8. 1940.). Zbog opasne bolesti biva pušten iz logora i po dogovoru između države i Crkve smješten u samostan Ettal koji je izgledao kao zatvor. Svaki dušobrižnički rad i svaki kontakt s izvanjskim svijetom bio mu je zabranjen i onemogućen. Čak nije smio niti ispovijedati. „Otada sam“, reče s okusom gorčine, „živi mrtvac“. Godine 1945. vratio se natrag u bombardirani, razrušeni i izgladnjeli München. Na svetkovinu Svih svetih te iste godine umro je na oltaru za vrijeme sv. Mise. Pokopan je kasnije u kriptu „Bürgersaalkirche“, u Münchenskoj pješačkoj zoni. Na njegovu grobu i radnim danom moli od 2 do 3 tisuće ljudi. Oko 300.000 ljudi tražilo je od Svetog Oca da p. Mayer bude proglašen blaženim. To je Ivan Pavao II i učinio na Olimpijskom stadionu u Münchenu 3. svibnja 1987. godine.

Blaženi Rupert Mayer – neustrašivi svjedok vjere i neumorni branitelj Evanđelja i čovjeka.

Iv.

Miroslav Krleža

Prije nekoliko godina, točno 29. prosinca 1981., umro je u Zagrebu, gdje je i rođen 7. srpnja 1893. godine, jedan od najvećih hrvatskih književnika i enciklopedista **Miroslav Krleža**. Bio je vrhunski pjesnik, romanopisac, novelist, dramatičar, esejist, polemičar, kritičar. Suradivao je u mnogim listovima, a sam je pokrenuo četiri književne revije: „Plamen“, „Književna republika“, „Danas“ i „Pečat“. Bio je izraziti predstavnik marksističke lijeve fronte, buntovnik, sanjar, pokretač i inspirator novog scenskog izraza. Žigosao je ograničenost malograđanskog mentaliteta, karijerizam, oportunizam, glad za titulama i imetkom. Ni Crkva ni vjera ne prolaze dobro u njegovim strastvenim polemikama. Nije nam namjera da u ovom kratkom članku iti zabilježimo naslove njegova velikog opusa. O tome jednog drugom zgodom.

Zagrebačka izdavačka kuća „Globus“ objelodanila je 1986., iz pera Enesa Čengića, četiri pozamašna sveska pod naslovom „S Krležom iz dana u dan“. Radi se zapravo o jednoj vrsti memoara, razgovara koje je Čengić vodio s velikim Krležom. Obuhvaćaju razdoblje od 1956. do 1981. godine. Puni su uspomena, analiza, zapažanja. Egzistencijalni je momenat također nazočan. Krleža se u svojim razmišljanjima sučeljuje s pitanjima smisla života, smrti, bolesti, ratova, ljubavi, prijateljstva, jezika, i na sebi svojstven način (nije slučajno prozvan „Vračom“ riječi) iznosi svoje mišljenje, svoje stavove s obzirom na mnoga pitanja ljudske zbilje. Donosimo nekoliko Krležinih razmišljanja iz spomenutog djela u nadi da će biti zanimljivi i čitateljima „Žive zajednice“. Naslove je stavilo naše Uredništvo.

Život, starost, smrt, religija

„Kad sam davno promatrao ruke svoje bake i njezine prste, mislio sam da je to zbog toga što baka ljušti krumpir. A sad mi je jasno sve. Nitko ne zna što znači starost. To je jadno stanje koje se ne da objasniti (I,78).

„Biti star savršeno je glupo“.

„No, hvala bogu, prošlo je sretno“ (II,179).

„Da, umro je Malraux koji je govorio: Smrt pretvara život u sudbinu, a smrt zapravo ne postoji, postojim samo ja koji ću umrijeti“ (II,170).

„Neću te knjige vidjeti, prije ću krepati i zatvoriti svoje umorne oči“ (II,183).

„Starost je grozna stvar. O, kako je sretan čovjek koji još u snazi zaspe u krevetu i nikad se ne probudi“ (II,232).

Miroslav Krleža 1932. godine

„Neka dođe kad hoće. Ja sam drugoga, trećega i ne znam kojega februara, juna, jula, ovdje, dok me vrh ne odnese. Druge perspektive osim ove moje sobe nemam“ (III,130).

„Đavo je poremetio pamet i onima na Viru i u Dugom Selu (govor je o atomskim centralama, n.o.) i to je dakle jedan od dokaza da đavo postoji. Čitao sam jučer ili prekjučer reportažu o francuskim podmornicama. Čista đavolska stvar! Hiljade tona, rakete s atomskim bojevim glavama, a svaka, je, kažu, sto pedeset hiljada puta jača nego ona koja je uništila Hirošimu. Kakav Faust! To su dječje priče. Ovo je strahota božja, a uzima se danas kao normalna stvar“ (III,180).

„Neće biti četiri nego tri, jer Babić (govor je o Ljubi B., slikaru, n.o.) nikada nije bio priznat kao slikar. Bio je duboko ranjen zbog toga i takav je otišao na onaj svijet“ (III,196).

„Pričam tu koješta, ali gotovo je. Na kraju sam puta i čovjek to danas drugačije gleda nego na početku. Čini mi se da sam potpuno glupo prorajtao čitav svoj život. Šezdeset, sedamdeset ili ne znam koliko godina od dana do dana hodao sam po ovome gradu (Zagrebu, n.o.) i nekog vruga radio. I danas kad gledam na to, bilo je kuražno, bilo je ludo. Značilo je u stvari po krovovima hodati, uz dimnjake oslonjen svirati gitaru i prkositi. I gledajući sve to, mislim da sam život promašio. Nisam ništa uspio. Trebalo je da radim prema nekakvim shemama, a mlad čovjek ne može raditi prema shemama niti može imati svoje programe“ (III, 213).

„Uostalom, ne znam zašto da me slikaju? Nemam ja tako visoko mišljenje o sebi. Zapravo sam cijeli svoj život prorajtao ni u što! Bilo bi bolje da sam išao u juriste ili geografe, pa i u fotografe. I to bi možda bilo pametnije da sam radio nego što se čitav život vrtim na toj proketoj vrtešci. I zaista mi se od svega toga trajno vrti u glavi. Nemoćan da išta učiniš, da išta mijenjaš... Ne znam zašto uopće o tom mislim. Moj prostor se sužava i velikom se brzinom bliži kraju“ (IV,20).

Ljubav, studenti, hrvatski jezik

„Vole se ljudi. Vole i svima nam pokazuju kako se vole (govori o zagrljenim parovima koji šetaju u Tuškancu, n.o.). Pa dobro, treba se voljeti, jer je ljubav ono najplemenitije u čovjeku, ali ljubav prema slemenu pa i prema svijetu u čaši vode. No u ovom našem čudnom vremenu najveći broj ljudi se prema ženi i prema ljubavi uopće ne odnosi na ljudski način. Mnogi idu na žene kao na klozet da se otarase stanovitih bioloških supstanci, a nije sve u seksu. Najveće su ljubavi znale biti asekualne ili je seks dolazio kao posljedica ljubavi koja je lijepa, iskonska i ljudska. A danas se o seksu i ljubavi brblja na svakom koraku“ (I,275).

„Naši momci i djevojke, recimo u Zagrebu na studijama, razapeti su uglav-

nom između fakulteta, menze, eventualno kina i nekog intimnog ugođajako se uspiju prošvercati u domu ili u parku na klupi, i to je sve. Ne znaju za obiteljski život, za lijepo vladanje, za buket, pa makar od tri ruže, za neki red koji je od malena prisutan u građanskim porodicama, jer čovjek mora, osim onog najminimalnijeg egzistencijalnog repertoara, znati i kako se vladati i ponašati u društvu, ako baš želi da ne bude zanatlija bez obzira na fakultet. Jer, eto, naši fakulteti fabriciraju robu bez duše i bez osnovnih društvenih normi porodičnog života i ponašanja, i to je razlog da mi najbolje glumimo naše selo i naše cure s ulice i naše provincijalce i pijandure iz kavana. A vidite, to više nije estetski već socijalni moment, ako hoćete pravo" (II, 219–220).

„Nema, gospodine, jugoslavenskog jezika!... Postoje jugoslavenski jezici. Evo, ja govorim hrvatski, prijatelj što sjedi sa mnom govori srpski, a svi ostali za stolom govore slovenski" (II, 39).

„Same slave i proslave, ostavite me i poštedite me, zaštitite me od proslava, molim Vas, budite čovjek. Čitam neki dan, Vukova proslava, Vuk tvorac našega jezika. I hajde ti to objasni! Vuk je tvorac jezika srpskog, ali ne i hrvatskoga, jer Vuk s hrvatskim jezikom nema nikakve veze. Srpski i hrvatski jezik, ovaj kojim govorim ja, jesu jedan jezik, ali se postavlja pitanje što s onih milijun i ne znam koliko Hrvata koji ne govore štokavski, već čakavski i kajkavski, kakav je njihov jezik" (II, 258).

„Loše spavam. Odrijemam sat ili dva i probudim se odmoran kao da sam dugo, dugo spavao. Onda čitam, obično do zore, da ponovno malo zaspim. Ali, što možemo, na onom svijetu će biti bolje" (II, 275).

Priredio: Ignacije Vugdelija

Gospodine

Gospodine,
dosta mi je svega!
Sve je moje,
a ništa me ne čini sretnom.
Možda ja trebam biti nečija?

Anda Krakan, Frankfurt/M.

I. nagrada

Monolog jednog „gastarbajtera“

Evo, dođoh od kuće ima pet dana. Ispozdravija sam se od svojih najmiliji i najdraži po ko zna koji put i doša opet grbačiti za dočmarke u Švabenland. A zastudilo, sve smrзло, pa se raditi ne može. U mojoj je baraki toplo – dobro san naložija. Ali mene uvatilo, brajo, nešto oko srca i davi me. Kroz glavu mi svitnjaci prolaze i lete od pusti misli što me spopadoše u mukama „gastarbajterskim“ nas „samaca“. Sve mi se misli vrte oko kuće – bio san za Božić u njoj. Odma su se dica moja, nji četvero (mjecima ih nisan vidi-ja!), strkala oko mene pitajući: „Što si nan, čaća, donija?“ Pa za njima, eto žene, sestara, svastike, nevista. I sve to čeka iz tvoje ruke dar. Samo moji starci upitaše: „Kako zdravlje, sine?“ i nazvaše: „Dobro nan doša!“

E, moj čaća, ti si nadničija po otocima, radija si u lukama i po okolnim selima da nas priraniš. Nikada se nisan usudio pitati što si mi donija. I bili smo na svoj način sritni uz gangu, ojkavicu i druge dičje i momačke igre. Tko je od nas ikada vidio kupovnu igračku ili gospočke postole? A danas moja dica zatrpna svim tim smećem, pa opet nemaju rado- sti i opet puna neostvareni željica: „Što mi nisio donio to i to, što ima taj i taj...“ Bože, kako smo postali suludo rasipni i sebeljubivi. Nemoj samo doniti svome ditetu ono što ima susidovo, gotov si. A, opet, ne može ti srce odoliti da se i tvoj sin nema čime pofaliti. Moraš mu kupiti biciklu, rabatinke, televiziju, pa nika „voke-toke“ što se na uši stavljaju, moraš malo i učitelja „viditi“. Lipo, bome. A i žena se priobukla u suknju i

uginje noge pod visokim petama gospočkih postola, jer je još nenavikla. Ali, Bože moj, naviknit će se, tako sve rade.

Imaš svoj autić, marke i dolare, svoju „slobodicu“ i – neovisan si. Možeš se svaditi s cilin selon, ni od koga ništa ne tribaš, možeš zaraditi s Krajinom. Silno je to... je... je... Mislin ja kako će biti ako digod ispare ove dočmarke i ako se pijani od nji otrznimo – oće li opet biti ka u stara, dobra vrmena? Kad san ja bija drtesina, znali smo ja i moji pajdaši za svaku vočku, za svako jaje koje je kokoš snila. Cukar smo krali u babe, a u Mar- ka kovača biciklu i učili voziti. Sve je to bilo od potrebe, nama na korist. A, vidi ove današnje mlađarije: divlja je i razbija, ne od ko-risti i potrebe, već od obisti i prkosa. E, kad bi moj sin bija taki, „opaljućio“ bi ga po prsti- ma, da bi pamtija dok je živ...

Ma, ne možeš ni tako. Malo ga viđan, izrasta je već u momčuljka, bez mene. I ako mu ne ugodin, zamržit će rođeni sin svoga rođenog oca. U Svetom pismu stoji: „Očevi, ne ozlo- juđujte dice svoje!“

Bože, Gospe moja, kako san se spleo u svo-joj gorčini. Pomozite mi ovo razumit: danas moraš kupiti dičju ljubav, kako pod starost ne bi bio bačen u još veću samoću. Strašno!

Ta prokleta sitost razori nam srce i dušu. To potrošačko društvo istroši mi dušu i tilo, rastrga me. Sazidaš veliku kuću u kojoj ima svega što i u Švabinoj – a u baraci samuješ! Kakav napredak? Radost srca i mir duše izgubih u ovim gastarbajterskim godinama, a to, to bi mi sada i te kako tribalalo. I kad bi ih ponovno zadobio, bio bi najsrnitiji čovik pod nebom Božjim.

Nada Eremut

Nova guslarska kaseta

Nama već poznati naši vrijedni guslari uvijek nas ponovno iznenade svojim stvaralaštvom i omiljelim guslenjem koje nije uvijek samo „neko“ pjevanje nego i svojevrsna poruka novim generacijama. Kasetu koja je upravo izdana nosi naslov

„Diva Grabovčeva“. Možete je nabaviti kod autorâ. Adresa: Vlado Mikulić, Lusshardtstr. 45, 6833 Waghäsel 2 i Ivan Smoljko-Garić, Darmstädter Str. 198, 6140 Bensheim 3. Kasetu će vam se sama predstaviti, potražite je direktno ili u mi- sijskim centrima, pažljivo je poslušajte, sigurno će vam se svidjeti.

Narodni guslari: Vlado Mikulić (desno) i Ivan Smoljko-Garić

Suvremene sekte i njihovo učenje

Najviše napadaju Papinstvo

Povijest je oduvijek poznavala velik broj „vidjelaca“, „prosvijetljenih“, „čudotvoraca“ i „proroka“. Bilo ih je u svim religijama i svim narodima. Nikada pak nije bilo toliko „prosvijetljenih vođa“ kao kod novovjekih sekti: Jehovinih svjedoka, adventista, novoapostolaca, marmona... „Prosvijetljeni“ utemeljitelji tih sekti (riječ dolazi od latinskoga glagola *sequi* = slijediti) drže nevjerovatno mnogo do svog autoriteta, prestrogi su i nemilosrdni i prema svojim sljedbenicima.

Odmah spominjemo da u krilu Katoličke Crkve nije nastala niti jedna sekta. To ne znači da među katolicima nije bilo „vidjelaca“, „iscjelitelja“, „proroka“, „ukazanja“. No, Crkva se Katolička u takvim slučajevima drži svoje prokušane prakse: pomnjivo motri i čeka. Ako neki Gospin lik proplače, ako mučenička krv uskola u bočici, ako netko tvrdi da vidi Majku Božju, ako čuje nebeske poruke i opomene i slično, Crkva ne žuri u donošenju suda o tim događajima, ona sve to budno promatra i bilježi.

Ali kad uvidi da neki od „čudesnih događaja“ ili neka „poruka odozgo“ nagriža ili ruši poklad vjere, da unosi nespornost i nespokoj u vjernička srca, tada Crkva nastupa strogo i proglašava ta navodna čudesna zbivanja i njihovo učenje nespojivima s katoličkom naukom i osuđuje ih. Poneka „ugrijana glava“ zna biti udarena i strogim crkvenim kaznama. Tlo Katoličke Crkve je prema tome vrlo nepogodno za širenje bilo kakvih sekti.

Stvari stoje sasvim drukčije kod protestantskih crkvenih zajednica. Iz više razloga one pružaju idealne uvjete za nicanje i rast sekti. Kod protestanata je individualna pobožnost uvijek imala slobodne ruke, Sveto su pismo obično tumačili sami vjernici, djelotvornost sakramenata najčešće je bila podcjenjivana... I zbilja, većina „kršćanskih“ sekti nastala je u protestantskim sredinama, prvenstveno u USA, gdje im se i danas nalaze glavni centri. Zajednička im je mržnja na Papinstvo (očiti ostatak Lutherova učenja) i Katoličku Crkvu. Sek-

te raspolažu jakim finacijskim sredstvima. Sektaši su fanatični, ne znaju razgovarati. Nikada ne slušaju sugovornika niti žele što čuti – oni samo propovijedaju i obraćaju. Zato najviše uspjeha imaju kod onih ljudi koji zbog svoje duševne skučenosti misle da su uvijek u pravu. Smatraju se izabranima i u posjedu čitave vjerske, spasenjske istine. Za njih su druge Crkve „djelo Sotone“ ili „Babilonske bludnice“. Stari im je zavjet draži i bliži od Novoga (izuzevši knjigu Otkrivenja kojom manipuliraju po miloj volji!) jer je u njemu govor o očekivanju Mesije, a to su oni. Po njihovom zajedničkom učenju spašavaju se uglavnom samo sljedbenici sekti, dok su svi drugi ljudi od Boga odbačeni i osuđeni na propast. A Katolička Crkva uči da su svi ljudi otkupljeni i pozvani na spasenje te da nema unaprijed izabranih ili unaprijed odbačenih. U bitnome katoličko učenje i učenje sekti nemaju ništa zajedničkoga. To su, vjernički gledano, dva potpuno oprečna svijeta.

U nekoliko narednih brojeva našega lista donosimo detaljniji opis poznatijih sekti s kojima se, naročito ovdje u Njemačkoj, danomice susrećemo. Iv.

Jehovini svjedoci

Ivan Pavao II
– trajna meta sektaških napada

„Ozbiljni istraživači biblije“, kako su se Jehovini svjedoci zvali do 1931. godine, nebiblijski odbacuju učenje o Presvetom Trojstvu, Kristovu božanstvu i životu poslije smrti. Isto tako odbacuju i blagdan i svetkovine, Božić npr. Oudara im i križ kao poganski znak. Njihove prostorije za službu Božju, tzv. „kraljevske dvorane“, bez ikakvog su ukrasa. Osnivač ove borbene sekte bio je najprije adventist, ali je promijenio kurs i 1874. godine osnovao novu sektu. Ime mu je **Charles Russell**, a živio je od 1852.–1916. g. Rodom je iz Pittsburga u Sjedinjenim Američkim Državama. Sjedište se sekte nalazi u gradu Brooklynu, u državi New York. Već na samom početku raspolagala je sekta s velikim kapitalom koji je izdašno upotrebljavala za „vrbovanje“ novih članova. Izdavačka djelatnost i misionarski žar, kao pokretač cijeloga pogona, glavna su „udarna“ snaga ove vrlo auktoritativno vođene i upravljane sekte koja izdaje časopis „**Kulu stražaru**“ u nakladi od 10 milijuna primjeraka na 79 jezika. Naklada paralelnog časopisa „**Probudi-**

te se“ doseže brojku od 9 milijuna. Te se brojke navode u impresumu, pa ih je teško provjeriti.

S prodajom novina „Jehovci“ poduzimaju uvijek, u najvećem broju slučajeva bezobrazna nagovaranja u kojima od svojih „žrtava“ traže obraćenje na njihovu vjeru. Čudo Božje kako znaju biti dosadni i neugodni! Uvijek su nevjerovatno netolerantni. Oni nikada ne razgovaraju, ne dijalogiziraju, kod njih je u prvom planu monolog. Zato nije uopće pametno ni razumno upuštati se s njima u bilo kakve diskusije. I onako nikada ništa ne slušaju. Oni dociraju. Za njih je kršćanski svećenik-duhovnik odbačeni đavolski sluga. Crkvama preostaje još samo kratko vrijeme do sudnjeg dana na Haramagedonu kada će biti uništene (Otk 16,16). Preživjet će samo 144.000 posvećenih i brojni propovjednici koji izgrađuju kraljevstvo Božje na zemlji na njihov način. Jehovci su zadržali krštenje i večeru Gospodnju, ali to za njih nisu sakramenti. Više smiješni nego sakralni obred krštenja odraslih općenito je poznat.

Večeru Gospodnju slave samo jedanput na godinu kao večeru sjećanja. Jehovini svjedoci zabranjuju svojim krštenicima članstvo u Crkvama, političkim partijama i vojničkim udrugama. Odbacuju čak i „pokvareni“ studij na sveučilištima. Za njih je transfuzija krvi isto što „hranjenje krvlju“, pa je zato također odbacuju. Kršćanska krštenja podijeljena prije 1918. godine priznaju valjanima, jer je Jehova upravo te godine odbacio kršćanstvo. Smiješno, kad ne bi bilo žalosno.

Među našim ljudima nemaju odveć uspjeha. Obično zavedu katolike „tankih“ živaca kojima je vjera primitivna i površna. Nasrtljivi su. Valja ih se čuvati.

ZA MLADE

Molitva za zvanja

Broj svećeničkih i redovničkih zvanja među našim mladima u S.R. Njemačkoj je vrlo malen, jako skroman. Stoga bi i mladi i odrasli, i djeca i starci, trebali često, po mogućnosti svakodnevno, moliti zajedno sa Svetim Ocem Ivanom Pavlom II.:

Gospodine Isuse, kao što si nekoć pozvao prve učenike da ih učiniš ribarima ljudi, daj da i danas odzvanja tvoj blagi poziv „Dođi i slijedi me”. Pomozi mladima i djevojkama da se spremno odazovu tvojem pozivu.

Pomozi našim biskupima, svećenicima i posvećenim osobama u njihovim apo-

stolskim naporima. Daruj ustrajnost našim sjemeništarcima i svima onima koji ostvaruju ideal života posvema posvećenog tvojoj službi.

Probudi u našim zajednicama misionarsku svijest. Pošalji, Gospodine, radnike u svoju žetvu i ne dopusti da čovječanstvo propadne zbog nestašice pastira, misionara, osoba koje su posvećene stvari Evanđelja.

Marijo, Majko Crkve, uzore svakog zvanja, pomozi nam da odgovorimo s „da” Gospodinu koji nas zove da surađujemo u božanskom programu spasenja. Amen.

One su poslušale Kristov poziv: „Dođi i slijedi me!” Na slici: dvije hrvatske milosrdnice na akademiji u Offenbachu.

Kruh i srce

Idem ulicom. Pred prodavaonicom kruha čavrljaju djeca, a miris kruha ispunja cijelu ulicu. Pomislih: da li ta djeca uopće misle na kruh koji je dozreo na muci i skrbi i koji nas hrani?

Ako ne sada, a ono sigurno kada su gladni, poslije igre, skupljaju se oko stola i majka im dijeli kruh i srce.

Oko stola

Jelo stvara zajedništvo. Za istim stolom sjediti, zajedno jesti, isti kruh jedni s drugima dijeliti, izraz je tijesne povezanosti.

I Isus je sjedio sa svojim prijateljima za stolom. I ne samo s njima. On je sjedio i sa grešnicima i nerado viđenim ljudima. Sa svima je dijelio kruh. I jeo s njima.

U euharistijskom slavlju svećenik lomi kruh, tijelo Kristovo i podjeljuje ga vjernicima.

Tako su svi povezani s Isusom i jedni s drugima.

Razlomljeni kruh upućuje na to da je Isus na križu za nas bio razlomljen i ubijen.

Naš svakidašnji kruh

Ovaj kruh treba jačati vjernike za njihove svakidašnje zadaće.

Kada kažemo: kruh naš svakidašnji – time mislimo na sve ono što nam je potrebno da bismo u miru živjeli. Kruh je mir. Mir je: moći jesti, umjesto gladovati.

Mir je: moći piti, umjesto žeđati; toplinu imati, umjesto zebsti. Imati krov nad glavom, moći raditi i zalagati se, sve je to mir, kruh svakidašnji.

Imati uza se čovjeka kojemu se možemo povjeriti a ne se strašiti pred osamljenošću, pred mržnjom i pred paklom rata.

Ne morati se strašiti za djecu, roditelje ili prijatelje od ratnih mašina: sve je to kruh ko-

ji trebamo svaki dan i za koji svaki dan zahvaljujemo.

Naš kruh svakidašnji od kojeg živimo također je i riječ čovjeka. Ne možemo živjeti ako k nama ne dođe riječ čovjeka. Ne možemo živjeti ako k nama ne dođe riječ čovjeka koji nam govori. Ta nam riječ treba dati jasnoću i ljubeznost. Ako ljudi ne govore jedni s drugima, to je nikakav mir.

Riječ je kruh. Beskrajno mnogi ljudi gladuju za svakidašnjim kruhom.

A čovjeku treba nešto više od kruha, o čemu je već stari Zavjet znao: „Čovjek ne živi samo o kruhu, nego o svemu što izlazi iz usta Jahvinih” (Pnz 8,3).

Pa kao što poželimo mrvicu onoga kruha koji nam je nekad darivala majčina dobrota, poželimo i „Kruh za život svijeta” (Iv 6,51), dragi prvopričesnici, i želim vama i svima koji će se toga dana s vama radovati obilje radošći, te da svi skupa iz dana u dan jedni drugima budemo kruh svakidašnji. Jozo Župić

Majka bijaše dobra

Bliži se Majčin dan. Znam da ga radosno proslavljate. Pjesma, ples, cvijeće, suze radosti...

Ne mogu biti u svim misijama, ali sve želim povezati ovim prikazom iz dnevnika **Petra Moena**, pobožnog Židova, koji je u vrijeme rata bio u jednom zloglasnom koncentracijskom logoru i za vrijeme zatočeništva piše svoj dnevnik.

Slova ne piše olovkom nego ih bode jednom iglom i to u toaletni papir.

Tako je 14. veljače 1942. pisao:

„Rado bih želio živjeti! Ipak je za mene važnije naći Boga. Neka Bog pomogne meni i drugima!

Bio sam pet dana na ispitivanju. Ispitivali su me od jutra do večeri. To je strašno.”

Poslije devet dana provedenih u logoru piše:

„Stalno me strah. Moram ga pobijediti. Bol je velika. Majko, u nebu se moli za mene. Majka bijaše dobra.”

Desetog dana u logoru piše:

„Osamljenost je teško podnositi. O Bože, danas je nedjelja. I majčin rođendan. I dan u koji je bila pokopana. Blagoslovljena bila u vijek! Majko, pokloni mi svoje jako srce i svoju vjeru! Potrebni su mi. Pokušat ću ići putem svoje majke.”

Petar Moen je kasnije nastradao na jednoj brodskoj vožnji, ali je ostao sačuvan njegov dnevnik.

Iz njega saznajemo jednu žalosnu povijest, ali isto tako i vrlo lijepu, jer se jedan čovjek u nevolji sjeća svoje majke. Što nam on govori o svojoj majci?

– Majka je dobra.

– Mako, pokloni mi svoje jako srce i svoju vjeru.

– Majko, u nebu se moli za mene.

– Pokušat ću ići putem svoje majke.

Čega se sjeća čovjek? Ne sjeća se da je njegova majka bila lijepa ili mlada. Ne kaže da je bila inteligentna ili bogata.

Najvažnije u njegovu sjećanju: ona bijaše dobra.

I vjerovala je u Boga. Zato je imala jako srce. Petar Moen zna da njegova umrla majka živi kod Boga. Moli majku da se ona za njega moli. I stvara odluku: pokušat ću ići putem moje majke.

To je najljepši poklon koji djeca mogu učiniti za Majčin dan svojim majkama.

Jozo Župić

STUTTGART

Korizma 1987.

Korizma je vrijeme posta, pokore i molitve kako bismo se što dostojnije spremili za slavljenje Pashalnog otajstva. Od Pepelnice, kada je Crkva pozvala svoju djecu da prignu glavu i prime pepeo kao znak poniznosti a i svijesti da će se svaki čovjek vratiti u prah i u Kristu uskrsnuti pa do Uskrsa, u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Stuttgartu korizma je bila ispunjena raznim događanjima i aktivnostima, da se što dublje ostvari duhovna obnova i milosno vrijeme korizme prema riječima sv. Pavla: „Evo, sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spasa“ (2 Kor 6,2).

U traženju načina uklapanja mladih u kreativnost župe i misije posebno se radilo kroz korizmene petke. S kupina od preko 20-tak mladih i djece spremala je Križni put koji se svečano slavio pjesmom i riječju u misiji. Svaki novi petak značio je novo osvježanje i povećanje vjernika za tu pobožnost iza koje je slijedila sveta Misa.

Djela pokore pratila su i djela ljubavi. Vjernici su se rado odazivali u prikupljanju robe za našu braću u Africi koja se šalje u franjevačku misiju u Zaire, da naša daleka braća osjete našu ljubav kojom nas je Krist zahvatio i kao dokaz da se svijet ne izgrađuje silom nego dobrotom, ne mržnjom nego ljubavlju. I u akciji „Misereor“, skupljanju za siromašne, hrvatski su vjernici u Stuttgartu pokazali da imaju široko i milosrdno srce i

Izvođači igrokaza „Zgrtanje varavog bogatstva“ sa svojom voditeljicom s. Alojzijom

skupili 6.827.- DM. Na petu korizmenu nedjelju na glavnoj sv. Misi u sv. Eberhardu, gdje je i najbrojnije hrvatsko vjersko okupljanje u Stuttgartu, a na Cvjetnicu u filijalnoj crkvi u Feuerbachu prikazan je igrokaz prema Lukinu Evanđelju, 12, 3-22, o zgrtanju varava bogatstva. To bi se moglo sažeti u riječi fra Andrije Kačića-Miošića: „Sve je ništa, sve će u prah proći, grije plači valja Bogu doći“. Sve prolazi, i blago i bogatstvo, a ostaju djela koja Gospodin nagrađuje.

Svečani blagoslov domovinskih maslinovih grančica i svečani ophod u crkvi uz svečanu liturgiju i pjevanje Muke privukao je mnoštvo naših vjernika ne samo u crkvu nego i na sakrament ispovijedi i pričesti. Ispovijeda-

lo je 10 svećenika – naš pokornički svijet „zna griješiti, ali se zna i kajati“, na Glušnicu i na Cvjetnicu. Mnogi su čuli Kristov poziv „Obratite se i vjerujte Evanđelju“. Bitni uvjet obraćenja jest skrušiti se pred Gospodinom, promijeniti život, i to na djelu pokazati i sakramentom ispovijedi. Svima je naloženo obraćenje pa i najkrepnijem, jer se i on mora obraćati, potpunije se okrenuti Bogu i revnije nadvladavati sve slabosti i grijehe što umanjuju našu potpunu usmjerenost prema Bogu.

Idući tako kroz korizmu i svečano slaveći Veliki ili Sveti tjedan proslavismo svečano Uskrsnuće Gospodnje da i mi budemo dionici njegova uskrsnuća, njegove slave i pobjede!

MÜNSTER

Misijski mladi u posjetu domovini

Napokon je osvanuo dan kad smo se, opraštajući se od naših roditelja, popeli u autobus i krenuli put nam tako dragog zavičaja.

S velikom radošću smo čekali ovaj dan. Bili smo ispunjeni nadom, da ćemo u Domovini vidjeti sve one ljepote koje su nam do sada, zbog velike udaljenosti, bile nepoznate. I autobus kao da je to slutio. Vozio nas je brzo, dok smo radoznalo promatrali lijepe krajolike koji su se polagano gubili ispred našeg pogleda. Prolazili su sati, a mi smo postajali sve umorniji. Napokon smo se zaustavili u gradiću Siegsdorfu koji leži na njemačko-austrijskoj granici. Prenočili smo u hotelu, da bismo ujutro rano krenuli preko Austrije i Italije u pravcu Samobora. Divili smo se lijepoj prirodi, posebno austrijskim brdima, koja su odisala nekom vedrinom. Ali kad smo pred večer stigli u naš lijepi Samobor, kad su nas fratri i sestre samostana lijepo dočekali, nestalo je umora i sjećanja na lijepe krajolike Austrije.

Iza večere trebali smo na spavanje, ali mnogi su ostali sve do tri sata ujutro budni. Bio je to lijep osjećaj zajedništva, koji se nije mogao tako lako zamijeniti snom. Ujutro smo ustajali neispavani, pa ipak zadovoljni. Pos-

lije obilnog doručka, krenuli smo u Zagreb. Posjetili smo Stari grad, katedralu, crkvu Svetog Marka i mnoge kulturne objekte iz naše hrvatske povijesti. Kad smo se nagledali te ljepote, krenuli smo u posjet karitasovoj djeci, kojoj smo u ime vjernika naše misije predali 800 njemačkih maraka i u ime našeg kluba „Kroacija“ iz Beckuma dječju robu. Bio je to dirljiv susret s djecom bez roditelja, koji će nam dugo ostati u sjećanju. Rastajući se od njih otišli smo u župu Sv. Križa u Sigetu, gdje smo s mladima slavili svetu misu i ugodno pričali kod večere. U sjećanju će nam ostati divna crkva, arhitektonski moderno izvedena, u kojoj se čovjek pored svega smireno osjećati može.

Sutradan smo posjetili Hrvatsko Zagorje. Neočekivano smo u Mariji Bistrici sreli grupu njemačke omladine s kojom smo zajedno slavili euharistijsko slavlje. Poslije smo vidjeli imponantni spomenik Matije Gubca i nama drago znamenje Lijepe naše, pored kog smo zapjevali zajedno himnu.

Slijedeći dan smo se oprostili od Samobora i Zagreba krećući u pravcu Zadra. Zaustavili smo se na poznatim Plitvičkim jezerima, koja i nismo mogli tako lijepo doživjeti. Kiša kao da nam je namjerno htjela pokvariti taj susret. Naime bio je to jedini dan u kojem je kišilo. Ali zato smo u Zadru vidjeli mnogo toga. Dugo će nam u sjećanju ostati posjet

izložbi „Zlato i srebro Zadra“. Treći dan našeg boravka u Zadru bio je za nas posebno lijep. Rano ujutro smo obišli slapove Krke, poslije podne razgledali Šibenik, a pred večer se vratili u Zadar. Tu smo se susreli s nadbiskupom Oblakom, koji je s nama slavio svetu misu i kod večere bio naš domaćin.

Sutradan smo posjetili poznatu crkvicu u Ninu, obišli otok Pag, svratili u Bibinje, da bismo se tamo oprostili od mladih. Bio je to težak oproštaj. Mnogi su bili zalosni kada smo krenuli prema Rijeci. Ali poslije lijepog dočeka na Trsat, ponovno nas je obuzela radost. Bila je kratkotrajna, jer smo već ujutro morali nazad u Njemačku, gdje nas čekaju naši roditelji, gdje i sami živimo. U nama su se miješale tuga i radost. Radovali smo se ponovnom susretu s roditeljima, a tugovali zbog rastanka s Domovinom, koju tako rijetko doživimo. Sve ovo što smo doživjeli obavezuje nas da zahvalimo našim roditeljima, našoj misiji, biskupiji Münster, münsterskom Caritasu, gradu Münsteru i drugima, koji su nam omogućili ovo nezaboravno putovanje

Iva Krolo

OGLAS

Prodaje se stara kuća, pogodna za obrt, u Zagrebu (Trešnjevka). Upitati na telefon: 0038-41/321428.

KRATKE VIJESTI

FRANKFURT

Katedralno župno vijeće i vijeće hrvatskih misijskih suradnika u Frankfurtu imali su 23. travnja 87. u prostorijama frankfurtske misije višesatni sastanak na kom su izmijenili pastoralna iskustva, iznijeli zajedničke planove i očekivanja, učinili nekoliko konkretnih prijedloga, međusobno se informirali i upoznali i dr. „Bila je to jedna korisna večer“, reče katedralni župnik. U dogledno vrijeme posjetit će misijski suradnici katedralno župno vijeće i tako uzvratiti posjet i nastaviti s još većom suradnjom na toj razini. Ovo je prvi put u dugoj povijesti hrvatske misije da se misija i župa susreću u ovom obliku. Treba pripomenuti da se hrvatski katolici već dugi niz godina okupljaju na svoja bogoslužja u katedrali. Inače je katedralna njemačka župa, u središtu metropole na Majni, relativno mala župa. Broji oko 2.300 katolika među kojima je 41% katolika drugoga materinskog jezika – najviše hrvatskih. Inozemni katolici tvore jednu trećinu svih frankfurtskih katolika, dok udio inozemaca u stanovništvu ovoga grada iznosi oko 24%.

WAIBLINGEN

Hrvatske katoličke misije u biskupiji Rotenburg/Stuttgart običavaju, već više godina, organizirati turnire u nogometu u uvijek drugoj misiji. Tako je 28. 3. 1987. red bio na misiji Waiblingen. I ona ga je vrlo uspješno organizirala. U nogometnom nadmetanju desetak rottenburško-hrvatskih misija najuspješniji su bili mladi nogometaši iz Heilbronna (1.), Ulma (2.) i Esslingena (3.). Poslije nogometnog natjecanja sudionici (njih oko 150) su se našli u župnoj dvorani Sv. Ante (a nju uvijek velikiodušno stavlja na raspolaganje katoličkim natjecateljima i vjernicima njemački župnik F. Klappenecker) da bi uživali u koncertu poznatih i proslavljenih pjevača i svirača – fra Šita i fra Radovana Čorića koji su svojim pjevanjem i sviranjem nastojali, u radosnom i opuštenom raspoloženju priopćiti mladima da je „vrlo važno razlikovati različite vrednote“. Pjevači su mišljenja da „Bog i njegova najvjernija slika Isus Krist imaju prednost pred svim ovozemaljskim stvarnostima“. Nadamo se da su mladi to i razumjeli.

STUTTGART

U organizaciji Hrvatske kulturne zajednice Stuttgart održao je 8. svibnja 1987. godine prof. L. Parapatić, s Glazbene akademije u Beču, predavanje o „F.J. Haydnu i prakirijama hrvatske glazbe“. Profesor Parapatić zastupa tezu da je F.J. Haydn melodiju njemačke nacionalne himne preuzeo iz hrvatske narodne pjesme. Poslije predavanja odsvirao je prof. Parapatić na glasoviru nekoliko Haydnovih djela.

Fra Ivan Nimac govori okupljenim vjernicima da „svaki vjernik ima svoje poslanje u Crkvi“

DÜSSELDORF

Duhovno bogata korizma

Korizmeno je vrijeme vrijeme molitve, pokore, pomirenja, praštanja, ozbiljnosti i razmišljanja. U tom je smislu naša misija započela korizmu. Prve korizmene nedjelje, 8. ožujka, na popodnevnoj sv. Misi u crkvi Sv. Apollinara naši su mladi predvodili Isusov križni put i povijesni put Crkve u Hrvata. Trinaest stoljeća je već prošlo i trinaest postaja imamo. A četrnaestu sami kujemo i kakvi smo mi takva će nam biti i postaja. Bilo je zanimljivo i dirljivo slušati taj povijesni put naše Crkve. Bilo je vremenskih razdoblja kad je naša Crkva rasla i cvala. Ali, bilo je padova, posrtanja, trnovitih putova, progona i nevine krvi, a krv rađa svece. Mi imamo puno svetaca i mučenika u srcima svojim, u uspomenama svojim, u osjećajima svojim i narodu svome. Zato nije ni čudo što su mnogi duboko znali uzdahnuti i čak suzu ispustiti. Nakon sv. Mise bio je obred pepelavanja. Taj obred nagoni na razmišljanje.

Naše je tijelo materija i raspadljiva tvar. Ali DUŠA, taj Božji dar, je nepropadljiva i sâm je Krist zagarantirao njeno spasenje. Padaju mi na um riječi moje drage pokojne bake: „Dite moje, ko ne mere tilom gospodarit, taj će dušu izgubiti.“ Druge korizmene nedjelje popodnevnu sv. Misu predvodio je i propovijedao fra Žarko Maretić. Izrekao je dirljivu propovijed o križu i pokori. Svake korizmene nedjelje ispovijeda poznati ispovjednik vlč. Valent Noršić. Treće korizmene nedjelje, 22. ožujka, bio je kod nas fra Ivan Nimac, župnik iz Metkovića i profesor na teologiji u Makarskoj. On je propovijedao na jutarnjoj i na popodnevnoj sv. Misi. Nakon sv. Mise održao je predavanje u župnoj dvorani. Tema je bila: „Angažiranost vjernika u Crkvi“. Puk je svaku riječ upijao. „Svi mi kršćani imamo svoje poslanje u Crkvi, u obiteljima, u župskim zajednicama“, rekao je fra Ivan. I zaista, ovakvih predavanja bi trebalo biti više. Posebno je naglasio molitvu u obitelji. Kakve su nam obitelji, takva nam je omladina. Obitelj je prva i što čovjek nauči u obitelji to ne zaboravlja. Vinko Lučić

AACHEN

Član Hrvatske kat. misije Aachen i Odbora za pitanja stranaca u biskupiji, Josip Crvelin, kooptiran je u Biskupijsko vijeće koje se bavi društveno-političkim i vjerskim pitanjima kao: Stranci među nama, Radnici i Crkva, Azilanti. Čestitamo!

U aachenskoj katedrali zaređen 21. ožujka 1987. za đakona g. Josip Sunara. Pripreme za primanje đakonskog reda trajale su više godina (studij teologije i praktični rad). Đakon Sunara ostaje u svom pozivu koji je i do sada obavljao. U misiji će pomagati koliko mu budu dopuštale obiteljske i radne obaveze. Čestitamo!

WIESBADEN-NAUROD

U biskupijskom domu „W. Kempf“ održan je 27. veljače 1987. godine sastanak regionalnih predstavnika karitasovih socijalnih radnika, svećenika i pastoralnih suradnika s referenticom Slavicom Tuškan i nadđušobrižnikom p. B. Dukićem na čelu. Na sjednici se podrobno raspravljalo o unapređenju suradnje između misija i karitasovih ureda. Iznesena su razna mišljenja, stavovi, viđenja. Svi su sudionici mišljenja da suradnja mora biti još veća i intenzivnija. Naredna sjednica zakazana je za 10. veljače 1988. godine.

TUTTLINGEN

Davor Runtić, akad. slikar

U prostorijama naše misije izlagao je svoje radove od 27. do 30. ožujka 1987. poznati akvarelist Davor Runtić u čijim je radovima najčešće oslikana mirna slavonska ravnic nad kojom se se smjenjuju godišnja doba. Izložbu je posjetio velik broj naših i njemačkih gostiju. Izložba je potom prenesena u Spaichingen i bila dostupna posjetiteljima do 16. 4. 87.

Ljubljenje Križa

Obredi Velikog tjedna zacijelo su u svim našim misijama izvan domovine obilježeni i posebnim pobožnostima i znakovitostima. Na sam Veliki petak tradicionalno je ljubljenje svetog križa. Negdje je ono – uz mnoštvo svijeta – trajalo i do 2½ sata, za mnoge od naših mladih upravo neshvatljivo i – pomalo neizdržljivo jer odrastaju u drugoj sredini, u drugim uvjetima, na drugim vremenskim relacijama i shvaćanjima. No, o tome se ponegdje ne vodi toliko računa; važnija je tradicija – „tako je to uvijek bilo” po našim selima, a i manjim gradovima, gdje je tempo života drukčiji, a običaji, pogotovo oni vrijedni i sadržajni, duboko ukorijenjeni.

U hrvatskoj misiji Mainz pokušalo se, izgleda, povesti računa o jednom i drugom: o vrijednoj tradiciji i o suvremenom osjećanju vremena. Obred Velikog petka nije trajao mnogo više od jednog sata. U dobro posjećenoj crkvi Sv. Bonifacija (gdje je i svake nedjelje sv. Misa na hrv. jeziku) dvadesetak mladih aktivno je sudjelovalo u recitiranju i pjevanju Muke Gospodnje. Dobro pripremljeni, razgovijetno su i angažirano predložili Kristovu smrt i žrtvu. U dostojanstvenoj tišini je zatim cijela Crkva pošla do oltara da

Ljubljenje križa na Veliki petak spada u drevne i lijepe običaje Katoličke Crkve u hrvatskom narodu

poljubi pet rana Isusovih na raspelu. Predvodilo je deset ministranata, zatim djeca, mladi, a za njima svi mi ostali, odrasli, pa i ostarijeli u tuđem svijetu, izvan drage domo-

vine, ali doživjevši jedan njen dio i u ovom obredu, koji se u njemačkim crkvama obično ne slavi tako prisno i znakovito kao kod nas.

Susret mladih u Hannoveru

Mladež sjeverne Njemačke okupila se ove godine u Hannoveru na svoj prvostupnički susret, koji se održava treću godinu za redom i ima sve izgleda da postane tradicionalan.

Dan je bio oblačan, povremeno je padala kiša, no što to smeta mladosti. U autobusima je vladalo dobro raspoloženje, šale, vicevi, pjesme i pokoja cigareta, ponekima možda prva, pomalo ukradena od očiju drugih. Smjenjivali su se kazete omiljenih pjevača i grupa koje su mladi ponijeli sa sobom: dalmatinske pjesme, „Magazin”, Kičo, Vice i toliki drugi koje samo veći skup mladeži može nabrojiti. Okupilo se tako preko 200 mladih iz Braunschweiga, Bremena, Göttingena, Hamburga i dakako Hannovera, izletnički raspoloženi i željni zabave i plesa. Nakon što su svi autobusi našli svoje odredište pošlo se u crkvu Sv. Marije gdje je bila sv. Misa uz koncelebraciju svećenika iz misije-domaći-

na sa svoja dva subrata iz Hamburga. Propovijed je imao dr. Jozo Mrkonjić, misionar iz Hamburga, s tematikom koja je upravo današnjoj mladoj generaciji najbliža: bezumlje naoružanja i prijetnje uništenja u surotnosti sa željom mirnog i dugog proživljavanja mladosti. Simbolizirajući zajedništvo pet je mladih – iz svake misije po jedan – iznijelo svoje zazive u molitvi vjernika, da bi se potom i oni pridružili ostalima u skladnom i gromkom pjevanju duhovnih šansona i brojnom sudjelovanju na pričesti.

Iza sv. Mise uslijedila je pauza za ručak, tijekom koje su oni najnestrpljiviji uz ritmove s glazbenog uređaja već počeli ples. Iza 14.00 sati nastupila je folklorna skupina „Tin” HKM Hannover sa splotom narodnih plesova. Bila je to lijepa šetnja našim krasnim krajobrazima, bogatim raznovrsnošću narodnog stvaralaštva. A naša disco-mladež? Nakon prvotne skepse iskra je zahvatila i publiku koja potom nije štedjela dlanove. Nakon

kraće pauze i okrepe nastavilo se u beat-ritmu, decibeli su sijevali dvoranom dok se mladost njihala i povijala pod udarima zvučnih valova.

Tko zna kada bi mladima dosadilo, tko zna kada bi se umorile naizgled neumorne noge, naizgled neuništiv sluh, no valjalo je misliti na povratak koji će potrajati još par sati, na roditelj koji su očekivali svoju djecu. Još znojni, pocupkujući u ritmu disco-glazbe uputismo se k autobusima i potom kućama. U autobusima je polako nastalo smirenje i sređivanje dojmova koji su polako prerastali u uspomene, lijepe uspomene jednog doživljenog zajedništva, nepomučenog veselja i druženja. Kroz koji dan ritam nemilosrdne svakodnevice izbljedit će sjećanja, ostat će samo ono najupečatljivije i pokoja slika načinjena više slučajno nego promišljeno, kao dokumenat jednog trenutka istrgnutog iz silva običajnosti.

M. Zarić

VAŽNO UPOZORENJE

Hodočašća k Mariji!

Uskoro će deseci i deseci tisuća hrvatskih katolika u Zapadnoj Evropi krenuti prema mjestima u kojima se Bog slavi i Marija na poseban način štuje. Divni putovi, nezaboravni susreti!

Donosimo za čitatelje našega lista sva glavnija okupljanja, nadnevke i mjesta, s čvrstim uvjerenjem drevne Crkve da se u kršćanstvu k Isusu, jedino dobrom i

jedino velikom, najlakše dolazi po čašćenju njegove Majke, Blažene Djevice Marije.

Naredni veliki okupi hrvatskih katolika u Marijinim svetištima izgledaju vremenski ovako:

Birnau: 31. 5. 1987. godine;
Deggingen: 8. 6. 1987. godine;
Hildesheim: 8. 6. 1987. godine;
Marienthal: 8. 6. 1987. godine;
Neviges: 8. 6. 1987. godine;
Einsiedeln (CH): 13./14. 6. 1987. godine;

Schönthal: 21. 6. 1987. godine;
Altötting: 12. 7. 1987. godine;
Bagneux (Belgija): 20. 9. 1987. godine;
Kevelaer: 19. 9. 1987. godine;
M. Einsiedel: 4. 10. 1987. godine;
Baden-Baden: 26. 12. 1987. godine;
U Schönthalu, Einsiedelnu, Marienthalu i Altöttingu nastupit će, u kulturno-umjetničkom dijelu hodočašća, renomirani „Ujaci”, splitski franjevci iz Sinjski krajine na radu u S. R. Njemačkoj.

VILLINGEN-SCHWENNINGEN

Priprava i proslava Vazma

Hrvatska kat. misija Villingen-Schwenningen nije velika, ali nije ni tako mala da se i u njoj ne bi mogle događati „velike stvari“, koje ne zahtijevaju ogroman prostor i mase, nego obično, malo, iskreno i prostodušno srce čovjeka otvorenog za susret s Bogom. A susret Božjeg i ljudskog srca jest nešto najveće, što mi svojim prozirnim mislima jedva i naziremo.

Da bi Veliki, Sveti i Vazmeni tjedan bio lijep i svečan i na stranom tlu i pod tuđim nebom i da bi se što više srčaca srela sa Srcem Uskrsloga, naša misija pod vodstvom vlč. S. Čipe Dukića i g. Ivana Bošnjaka organizirala je i animirala pripravu za Vazam: poslano je poticajno pismo svakoj obitelji, na vjeronauku s djecom i mladima i na subotnjim sastancima sa starijima teoretski i praktično proživljavalo se i produbljavalo korizmenu pokoru i molitvu, kao bitne preduvjete za istinsku uskrsnu radost. Duhovni pomak osjetio se je već u križnom putu mladih, koji su organizirali i predvodili mladi na 5 kor. nedjelju na svih 5 misijskih mjesta. Mladi, kad se otvore, znaju lijepo izraziti svoj osobni

susret s Isusom osuđenim, popljuvanim i raspetim. Plod korizme osjetio se također u velikom broju uskrsnih ispovijedi u svim mjestima. Na raspolaganju je bilo 5 svećenika, koji su omogućili svakoj duši da se izjasa svome Spasitelju da mu rekne svoje patnje, muke, boli i grijehe.

Veliki tjedan odvio se u lijepoj, pobožnoj i pokorničkoj atmosferi. Cvjetna nedjelja je uvijek lijep i dirljiv prizor. Procesija s palama i milozvučni dječji glasovi, prelijevanje poklika prošlih i sadašnjih u zajednički i složni „Hosana“ Isusu Spasitelju i Kralju Veliki petak, dan Isusove muke i smrti na križu, dan molitve i pokore, dan pun simbolike i značenja za svakog našeg radnika u tuđini, proslavljen je na dva mjesta. Sam ambijent „golih crkava“: bez ureda, cvijeća i crkvenog ruha stvarao je atmosferu pobožnosti i ozbiljnosti. Strahopoštovanje, poniznost i skrušenost vidjeli su se na ozbiljnim licima, osjećali u pobožnom i pažljivom praćenju pjevane Muke Isusove, a kulminirali u ljubljenu Križa i pokorničkim pjesmama: „Puče moj i Ispovjedite se Gospodinu“. Zbilja su obredi Velikog petka prilika da čovjek u tuđini dade oduška svome srcu, da izrazi svoju tvrdoću i jednostavnost, svoju bol i pritaženu radost. U sv. obredima sudjelova-

la su 4 svećenika. Svečano pjevanje Muke predvodio je muzikolog prof. dr. P. Zdravko Blajić iz Splita. Obrede je animirao jedan laik s kratkim teološko-liturgijskim tumačenjima. Tako se je izbjegla monotonost a sudjelovanje vjernika bilo je življe, ljepše i razumljivije.

Velika subota. Najveća tajna. Noć moćna kao smrt i ponosna kao život! Noć prijelaza iz tame u svjetlo, iz smrti u život. Noć u kojoj je Uskrsli zasjao iz groba. Na čast i slavu Uskrsnom, a nama na spasenje, bilo je po prvi put u našoj misiji ponoćno uskrsno bdjenje. U velikoj i lijepoj ranobaroknoj benediktinskoj crkvi, odavno već napuštenoj, a za ovu sv. noć prepunoj, iščekivali smo uskrsnuće Gospodinovo kroz liturgiju svjetla i riječi. Nakon svečane uskrsne „Glorije“ u u svim srcima osjećala se uskrsna radost. Sudjelovanje i pozornost vjernika bila je zadivljujuća. Nakon ponoćke iz svake duše, iz svakog srca i sa svakih usana odjekivala je radost kroz usklik i čestitku: Sretan Uskrs! Poklici su se kao bujica želja razlijevali međusrcima i spajali ljude, ništili su sjene u duši i palili svjetlo u očima. Ova sv. noć još je jedan dokaz da Uskrsli može vratiti život i tamo gdje je prestala svaka nada!

Frater Taciturnus

Majčin dan – poručljiv, raspjevan

Primljeno u zadnji čas

Frankfurtska hrvatska zajednica sigurno će dugo pamtit i ovogodišnji Majčin dan koji se održao u Volksbildungsheimu 9. svibnja. U prepunoj dvorani, a bilo je više od 1.000 nazočnih, najprije je izveden igrokaz „Danas je nedjelja“ koji je pripremila Ivanka Dolić, a izveli mladi misijski glumci. Roditelji koji traže od djece da idu na nedjeljnu euharistiju, a sami ne idu, ne postupaju ni pedagoški, ni kršćanski, bila je poruka igrokaza. Recital majkama u izvedbi mladih ove misije, pod ravnanjem male

Marije Kilić (šteta ako je roditelji ne usmjere da razvija svoj veliki talenat moderiranja), bio je izvrstan. Bilo je zatim folklora najmlađe misijske grupe, narodnih pjesama i dr. Grupa Osijek, točnije Marta Nikolin, uz pratnju te grupe, izvela je nekoliko vrlo lijepih modernih skladbi. A onda se na pozornici pojavio Krunoslav Slabinac koji je svojom pjesmom, vođenjem kroz program i glumačkim umijećem dao, moglo bi se to tako reći, „pečat“ dopadljivosti i raskošnosti danu majki bez kojih je teško zamisljiv kompletan čovjek.

Stara vrba

Sve je mirno.

Samo se čuje cvrkutanje ptica

koje su se nastanile u krošnji stare vrbe.

Lagan lahor vjetra poigrava

se mojom kosom.

O, vrbo stara!

Koliko već puta tvoje je lišće požutjelo,

osušilo se i popadalo po umornoj,

crnoj zemlji?

A ti još uvijek živiš

i poklanjaš hlad prolaznicima

koje slučajno put dovede k tebi.

O, vrbo stara!

Ljubiš li i ti Stvoritelja svog?

Reci mi, poznaješ li i ti Dobrog pastira

s križa?

Voliš li njegov sjaj sunca,

toplinu i ljubav koju nam pruža?

Sumrak se spušta,

dan odmiče.

Došlo je vrijeme da se i ja oprostim

od svoje stare vrbe.

Doviđenja, vrbo moja.

Ostaj s Bogom, počivaj u miru...

Jednog dana,

kad opet čujem cvrkutanje ptica,

potražiti ću te,

potražiti ću te vrbo moja,

da skupa nastavimo put...

Ivanka Smilović

Krunoslav-Kičo Slabinac uzveličao je proslavu Majčina dana u Frankfurtu. Na slici: Kičo i voditelj misije fra Rafael Begić

Bolest o kojoj se govori – AIDS (sida)

1980. godine prvi put se pojavilo jedno novo oboljenje koje je obilježeno kao sindrom stečene imunodeficiencije (AIDS = acquired immune deficiency syndrome). Pogođeni tom novom bolešću bili su prvenstveno muški homoseksualci i ovisni o drogama u američkim metropolama New Yorku, San Francisku i Los Angelesu. Svi bolesnici su ukazivali na teške smetnje staničnog imunološkog obrambenog sistema, koje su s jedne strane dovodile do nastupanja takozvanih oportunističkih infekcija, a s druge strane do stvaranja malignih tumora, prije svega diseminiranog Kaposijevog sarkoma. Slijedećih godina došlo je do brzog eksponencijalnog porasta broja oboljenja i širenja izvan ovih velegradova. Uskoro se pokazalo da su osim homoseksualaca ovom bolešću zahvaćeni ovisnici o drogama te doseljenici iz Centralne Afrike i Haitija, primaoci krvnih konzervi i bolesnici s krvnim bolestima koji su bili liječeni faktorima zgrušavanja krvi. Budući da su danas sve krvne konzerve prije primjene testirane na antitijela protiv uzročnika bolesti HIV (human immunodeficiency virus), infekcije ovim putem su danas gotovo isključene.

Što je AIDS?

AIDS je skraćenica za Acquired Immune Deficiency Syndrome (stečena slabost imunološkog sistema).

AIDS je prije svega seksualno prenosljivo virusno oboljenje. Za daljnje širenje virusa potreban je „krv sa krvlju“ – kontakt inficiranog s primaocem. Zbog toga je među krvnim bolesnicima i fixerima (koji često upotrebljavaju i više puta nečiste igle) vrlo visok broj oboljelih. A seksualni kontakti? Svi mi polagano dobivamo strah. Brojke pokazuju da se AIDS ne ograničava samo na tobožnje „rubne skupine“ niti se samo prenosi „exotičnim“ seksualnim prakticanjem. Ne možemo se više zavaravati da virus AIDS-a razlikuje homoseksualce od heteroseksualaca. Svi možemo biti pogođeni.

U zadnje vrijeme sve smo više obasuti pitanjima o opasnosti zaraze u pojedinim situacijama, posebno u međusobnom ljudskom komuniciranju. AIDS svuda oko nas? Zadnjih mjeseci mnogi

veliki časopisi i dnevni listovi puni su priloga s naslovnim storijama o AIDS-u. Povod takvim, dijelom stručno-informativnim, dijelom histeričnim (AIDS-Alarm) člancima, bile su prije svega prominentne zvijezde, čije su sudbine iznenada postale interesantne.

Danas već znamo vrlo mnogo o AIDS-u. Umjesto slutnji i nagađanja nastupilo je iskustvo i znanje.

Već u majčinoj utrobi može se zaraziti plod ako je majka inficirana. Virus uglavnom napada zdrave, prije svega u starosnoj dobi između 18 i 50 godina, kad su ljudi seksualno najaktivniji.

Vrijeme između zaraze i pojavljivanja bolesti može trajati od nekoliko mjeseci do više godina. Tada virus napada prije svega one bijele krvne stanice koje su nazvane T-pomoćnici stanice. One potiču obranu organizma i diriraju borbu protiv ulazećih uzročnika bolesti. Tijekom vremena paraliziraju virusi T-pomoćnike stanice, jednog za drugim i bolesniku otimaju snagu potrebnu za borbu protiv bakterija i virusa.

Odakle zapravo dolazi AIDS?

O tome ima mnogo nagađanja. Virus je toliko star koliko i čovjek i trebao bi imati svoje porijeklo u Africi, misli neki. Kod nekoliko vrsta majmuna, kod makaka i kod zelenih morskih mačaka, tzv. repatih majmuna, nađeni su slični virusi. Da li su od ovih majmuna prešli na čovjeka, nije sigurno. Da je uzročnik kod razvika biološkog oružja nastao u laboratorijama, učenjaci smatraju netočnim.

Prema prvim slučajevima na Haitima bolest se proširila unutar homoseksualaca u Kaliforniji. Vjerojatno je virus naišao u tamošnjoj homoseksualnoj sceni prvi put na uvjete, koji su njegovo brzo širenje samo pospiješili. Osobito je važno napomenuti da homoseksualci ionako imaju oslabljenu obrambenu snagu organizma. Spolne bolesti i hepatitis bili su kod njih više rasprostranjeni nego kod ostalog dijela stanovništva. Od njih su se zarazili najprije evropski homoseksualci.

Kako napada virus?

Virus koristi specijalni enzim da bi se uvukao u stanicu. On uništava tu stanicu i dovodi do vlastitog razmnožavanja na račun stanice. Naposljetku uginu ove

Dr. Zlatko Hrgović

stanice. Organizam biva preplavljen takozvanim oportunističkim infekcijama, kako ih mi liječnici nazivamo, koje su inače sasvim bezazlene za ljude sa zdravim imunološko-obrambenim sistemom.

Kako se može dokazati AIDS?

Kad virus dođe u kontak sa krvlju, organizam proizvodi takozvana protutijela kao i kod svake druge infekcije. Kod HIV-a ova su protutijela vrlo slaba. Samo specijalni testovi dokazuju antitijela u krvi. To je siguran dokaz za infekciju. Od vremena infekcije do pojave protutijela mogu proći dani, tjedni, čak mjeseci. Tek tada je moguć dokaz. Zbog toga se test mora ponavljati kad je rezultat negativan, a sumnja na infekciju i dalje postoji. U slučaju da rezultat bude pozitivan, potreban je i daljnji pregled budući da prvi jednostavni i jeftini test ima vrlo veliku kvotu pogrešnosti. Nejasno je da li svaki inficirani i oboli. Poneki liječnici govore da oboli 20 do 30% inficiranih, drugi kažu da ih oboli 70%. Ali svaki inficirani može i dalje zaraziti druge.

Na što moraju AIDS-inficirani osobito paziti?

Oni moraju izbjegavati sve što dodatno opterećuje imunološki sistem. Izbjegavati drogu, smanjiti uživanje alkohola i cigareta. Preporučuje se zdrava ishrana, dakle mnogo povrća, malo mesa, mnogo jogurta i mliječnih proizvoda. Dovoljno sna. Svaki novi kontakt s virusom pogoršava bolesno stanje.

Kako se razvija klinički tok bolesti?

Tok se kreće od prvih znakova LAS-a, do potpune kliničke slike ARC-a.

Danas nema lijekova koji bi mogli bolest izliječiti. Tako je osobna predoštrožnost jedina šansa koja nas može

Bože, gdje si?

Kažu **progonjeni**:

Gdje je tvoj Bog u Južnoj Africi?

Kažu **odbačeni**:

Gdje je tvoj Bog u Indiji?

Kažu **otrovani**:

Gdje je tvoj Bog u Rusiji?

Kažu **borci**:

Gdje je tvoj Bog u Iranu i Iraku?

Kažu **bolesni**:

Gdje je tvoj Bog u raku i sidi?

Kažu **gladni**:

Gdje je tvoj Bog u Etiopiji?

Kažem im:

„Ne živi čovjek

samo o kruhu, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih”.

A, što

ako zatraže objašnjenje???

Anđa Krakan, FFM

Najbolji način da čovjek očuva čistu savjest, zdrav duh i zdravo tijelo jest život po vjeri. A vjera se hrani euharistijom. Na slici: misari pred Gradskom dvoranom u Offenbachu.

zaštititi od AIDS-a. Nijedan od slijedećih simptoma ne znači da je čovjek inficiran. Mnoge kliničke pojave su banalne i mogu imati često i druge uzroke.

Simptomi AIDS-a

Temperatura je najčešći simptom koji može imati čitav niz uzroka. Ako temperaturna faza traje i više tjedana, a temperature se kreću preko 37,5°C, najbolje je zamoliti liječnika za savjet.

Opće loše stanje, gubitak tjelesne težine, gubitak apetita, pojačano znojenje tijekom noći i iscrpljenost mogu isto tako biti AIDS-signal. Ako iscrpljenost traje, a gubitak tjelesne težine prekoračuje 7 kg za kratko vremensko razdoblje, potrebno je potražiti liječnika.

Proljev je jedan od najčešćih simptoma. Javlja se kao dugotrajni proljev koji je kod prvog pojavljivanja vrlo težak, praćen čestim stolicama i rapidnim gubitkom tjelesne težine.

Mrlje na koži također znače alarm. Pri tome se isto tako može raditi o osipu različitih uzroka.

U glavne simptome u braja se i otok limfnih čvorova (upala limfnih čvorova). Limfni čvorovi su značajni organi našeg imunološkog sistema. Pipaju se sa obje strane vrata, ispod brade te u pazuhu i uzduž prepona. Povećani limfni čvorovi se javljaju često i bez AIDS-a, a većinom su glatke površine, mekani i pomični.

Prognoza

Vrijeme života bolesnikâ, koji su doživjeli zadnji stadij HTLV-III (HIV) – infekcije, je ograničeno. Više od 95%

oboljelih umire unutar prve tri godine nakon pojavljivanja prvih teških oportunističkih infekcija, odnosno Kaposijevog sarkoma. Srednje trajanje života kod oboljelih od AIDS-a traje samo 18 mjeseci.

Kod uznapredovalog stadija AIDS-a imaju bolesnici vrlo karakterističan izgled: potpuno omršavljeni, s tipičnim promjenama na koži, dijelom s diverznim psihičkim i neurološkim problemima daju sliku tuge i žalosti.

Terapija

Do danas je nemoguće izliječenje stečenog manifestnog defekta imunološkog sistema. Preživljenje i kvaliteta života pogođenih osoba može se ipak konsekvantnim i ranim liječenjem nastupajućih oportunističkih infekcija i tumora znatno produžiti i poboljšati.

S jedne strane, liječenje se usmjeruje protiv oportunističkih uzročnika, kod oslabljene obrambene snage organizma, a s druge strane, u toku su pokušaji koji nastoje zaustaviti virus prije nego on „prekodira” DNA – ciljnu stanicu, koja time postaje otporna na kemoterapiju.

Odlučujući je prekid stvaranja novih infektivnih virusnih partikula. Patentno rješenje još ne postoji. Za sada najbolje izgleda imaju materije koje se primjenjuju protiv reverznih transkriptaza. Njima pripada prije svega suramin (germanin®), čije je sprečavajuće djelovanje dokazano, ali u djelotvornim dozama opterećeno znatnim popratnim pojavama. U novije vrijeme se ispituju natriumtrifosfono-mravljje kiseline, rifamicin S (ansamycin) i anti-

mon-volfram spojevi (HPA 23), i vidarabin s kojim su do sada postignuti slabi rezultati.

Do sada spomenuti virusostatici trebali bi se prema sadašnjim iskustvima kombinirati sa stimulancijama imunološkog sistema. U najnovije vrijeme dobivena iskustva primjenom AZT (acyclothymidin) upućuju samo na poboljšanje bolesničkog stanja i jačanje imunološkog stanja, ali ne i na potpuno izliječenje. Međutim, samim tim produžuju nadu bolesnicima da će se otkriti efikasniji lijek. Djelotvorno cijepivo protiv AIDS-a očekuje se slijedećih godina.

Statistički podaci

Ovih slijedećih par podataka treba još više da nas upozori na ozbiljnost ove opake bolesti 20. stoljeća.

Do konca ožujka 1987. oboljelo je u SR Njemačkoj 990 bolesnika, a od toga je više od polovice već i umrlo. Broj inficiranih se procjenjuje na 100.000. U isto vrijeme broj oboljelih u SAD iznosi 23.000, a broj inficiranih oko 2 milijuna. 1990. godine bit će od 50–100 milijuna inficiranih.

Zdravi se pozivaju na zakonodavce, u smislu obaveznog prijavljivanja. U SR Njemačkoj postoji prijavljivanje na slobodnoj bazi. Međutim, većina stručnjaka smatra da obavezno prijavljivanje ne bi imalo značajnijeg utjecaja na epidemiologiju bolesti. Ona bi rasla prije svega kroz tamne cifre, kao što su pokazala iskustva iz New Yorka.

I na kraju nam ostaje: ljubav je lijepa, a AIDS užasan.

Dr. med., dr. sci. Zlatko Hrgović, Frankfurt/M.

„Znaš li što je Šambala?”

Piše Ivo Hladek

„Gle, lijepe rvacke mladosti!” kliče fra Jure, al' Mate skeptično gleda oko sebe: „Uvik ti, fra Jure, veliki optimista!”

Oko dvorane i u predvorju žumore glasovi starih i mladih, stotine aktivnih „olimpijaša”, brojnih izvoditelja glazbenih i plesnih točaka i sudionika jučerašnjeg susreta mladih, a mnoštvo posjetnika po trgu dolazi i čeka. „Ova mladež mi se vidi ka' rascvitana trišnja prid našom misijom: laka i ka' snig bila, al' čvrsto oko stabla Crkve! Ka' da sam već stigla u Šambalu, zemlju čežnje i potpune sriće”, govori fra Jure.

Viđen trgovac, vlasnik robnog „eksporta” iza kolodvora i kućegazda stambenih zgrada sa stotinu podstanara, Mate gleda kiselo: „Biblijska olimpijada nije za odbacit, al' čemu toliki trošak? Ti mladi ostaju iste linčine i pogani!”

Izvana sigurno drukčiji nego moj stari kućegazda iz Osijeka, Mate me ipak, zbog istog kiselo-kritičnog izraza lica, podsjeća na onog čuđaka iz djetinjstva: obučan kao prosjak, uvijek vuneni šal oko vrata; u strahu da ga radnici ne prevare i pokradu, sam je sve oko kuće popravljao, a nas djecu gonio i grdio, kad bi lopta udarila o zid kuće.

„Ti onda, Mate, misliš, da je ovaj susret mladi”, a i cila olimpijada, samo okus-pokus i ludorija?” „A koji profit ostaje iza cile te komendije?” pita Mate. Hrvat i katolik, al' računčija koji u svojem malom trgovačkom carstvu u tuđini nema vremena za snove i čežnje, Mate se ne druži rado s „beskućnicima” (to su za njega svi oni koji nemaju kakvu „firmicu”), nastupa samo kod svečanih zgoda, a na Misu dođe o Uskrsu i Božiću – al' to bi se nažalost moglo reći i za mnoge druge viđene Hrvate u inozemstvu.

Dok se „olimpijaši” muče s teškim pitanjima natjecanja, Mate i Jure kradom izađu van. Kod jednog od kioska za pice fra Jure stane pa će kao iz puške: „Znaš li ti što je Šambala?” „Neka tvoja smicalica”, veli Mate pa dalje šeta, „bi će kineski čaj, što li?” „Falšo! Šambala je tajanstvena zemlja čežnje u Aziji! Tibetanci je zovu 'sidište potpune sriće', naši olimpijaši bi rekli raj nebeski. Al' ni najučeniji Lama Tibeta ne zna, di se Šambala nalazi i kako do nje doć, al' svi za njom čeznu ka' mladić za lipom

divojkom, uvireni da će iz Šambale jednom uskrnuti kralj Ge-sar pa osloboditi svit od bezbožaca i neprijatelja. Nekoć su pod time razumili Mongole, Tatare i Kineze, dok se danas misli na Rusiju, ateizam i materijalizam.”

Kod riječi „materijalizam” Mate je oprezan, otkad je fra Jure na Matu primijenio riječ američkog novinara Menckena: „U srcu svakog bezbožnika i materijaliste tinja tihi strah, da se iza smrti ne probudi pa opazi, da ipak ima besmrtnu dušu – i to je paka' u životu svakog ateiste i vas bogataša!” „Odma sam sfatija”, ljuti se Mate, „da je Šambala nešto iz fratarski bajki i snova! Obećava sriću u dalekoj budućnosti, a drugomisljenike naziva dušmanima!” „Mate, zar smo mi fratri socijalisti? Čuj dalje! Pri neg na svitu osvane očekivani Ge-sar, cili se Tibet mora povući u Šangri-la il' Ksana-du, to ti je pusti šumski kraj, di će svi postit, molit se i falit Boga!” Mate se čudi: „Šta ta tvoja Šambala ima posla s Biblijskom olimpijadom u Frankfurtu? Liče li svi ovi propalice i njiova dičurlija onim Gezarovim isposnicima, il' makar tvom svetom Frani? Sutradan će ovi pobožnjaci sve jopet zaboravit pa dalje krast ocu pare iz džepa! Pare su važne u životu – kaka Šambala za nas Rvate!”

„Sinko”, mirno će fra Jure, „u današnjem oceanu nevire i ateizma, naša mi se Biblijska olimpijada vidi ka' otok sriće i mira! Kad bi svi živili ka' ti, moj Mate, onda bi cili svit, brez one čežnje za Šambalom i rajem Božjim, bija sigurno žalosan i beznadan!” Mate se ne da. „Ako imam koju paricu, ne moram zato bit pisnik i sanjar!” „Kad oni bidni Tibetanci na njiovim golim brdima Imalaje mogu virovat u raj Božji, kako smiš pljućkat na sve što je lipo, tražit svugda dlaku u jajetu pa stalno kritizirat 'vake virske priredbe, ka' da si koza iz Šestanovca pa se prepireš s katoličkim ovicama iznad Katuna!”

Dok ispitni žiri ocjenjuje pismene radove olimpijaša, narod izlazi pred dvoranu. Jedni se žedni bace na pivo, drugi se raspičaju. Kod takvih susreta i priredbi naših katoličkih misija narod najlakše zaboravi dnevne brige pa se razvedri kao djeca na crkvenom godu. Kad zvučnici pozovu brojnu publiku opet u dvoranu, konobari kioska uzmu čistiti

pod, skupljati razbacane čaše i druge otpatke. „Ma vidi, kolko gada i smeća ovi naši primitivci ostave za sobom!” snebiva se Mate. Fra Jure se smije: „Vanjska čistoća i urednost, za nas fratre nisu nikad bili od velike važnosti! Kad je sveti Frano počeo okupljat prvu braću u Asizu pitaju ga ovi, kako da se ponašaju, kako da mole, pivaju, a Frano odvrća: 'Braća i kršćani moraju vavik tako živit, da i oni koji i' vide i sami osite potribu falit i slavit Bogá. Daklen, neke vanjske čistoće i reda nije Frano nikad tražija. Što su par čika i prljavština po zemlji? I eto nas tako jopet kod tibetske Šambale! Piše se da su Tibetanci najprljaviji narod na svitu. A i kako će se kupat i prat u vičnom snigu i ledu? Al' baš ti prljavci vako proročki i puni čežnje pivaju o pobidi vire nad nevirom. Slušaj, Mate! 'Izjahat ćeš, o Ge-sar, na čelu dvanaest legija anđela i junaka, bacit ćeš svoje koplje u rutava prsa Hanumande, sluge zlih moći i vlasti, koje opsjedaju ka' gavrani svetu Šambalu, i uništiti ćeš sve zlo svita!”

Mate, nekoć hodajući po Slavoniji s torbom robe pred trbuhom, a danas „vetrtrgovac” u Njemačkoj, nema puno simpatije za daleki Tibet: „A zar mi kršćani ne posjedujemo još lipši” običaja i tradicije u našoj liturgiji i narodnim pismama?” „Siguro, Mate moj, al' smo ih zanemarili i posve zaboravili! Što je onda pametnije neg 'vaka Biblijska olimpijada o liturgiji i njenim simbolima?” „Sve je to lipo i dobro”, odvrća Mate, „al' oće li ta mlađarija iza olimpijade bolje živit i radit?” „Sinko, siti se oni narodni: 'Stari savituju, a mladi izvršuju!’ 'Kako stari sviraju, tako mladi plešu!’ 'Virujmo mi matori u Boga, pa će i naši mladu u Nj virovat’ – možbit malako drugče neg mi, al' jabuka ne pada nikad daleko od stabla!”

Dok se Mate i fra Jure prepiru, u dvorani je olimpijada završila. Neki suzdržavaju suze, neki kliču i vesele se lijepim nagradama, ali u srcu svi misle: „Na godinu ćemo se još bolje pripravit!” Kod svih sudionika ostaje uvijek trajna uspomena na ove lijepe dane u „zemlji čežnje i potpune sreće” – pa makar samo na ova tri dana u godini!

„Zemljo moja, ti si ko mati“ pjevaju ovi mladi iz misije München na svečanoj akademiji

Čežnja

Podrhtavaju daske što život ne znače.
Razigrana mladež smjela,
najljepših boja opasana vrpcom.
Hrvatska mladež hrvatsko kolo igra,
hrvatska mladež na hrvatskom pjeva,
hrvatska mladež nijemo, bez suza
za Hrvatskom čežne.

Pjesma i kolo, šarenilo boja,
lijepo za uho, a drago za oči,
u jednu čežnju kao da se stoči.
I bujica riječi i stihova
iz mladih grla podrhtava.

Pjesma i kolo i pokoja suza!
Kuda nas vode staze obećanja?
Bol kao da jače peče
i hladit' se može samo bistrim
tokovima

Jadra, Save... Marijan Kutleša, Mülheim/M.

Pobjednici s Festivala folkloru u Esslingenu, mladi iz Nürnberga, dokazali su, sa svojim „Bunjevcom“, i u Offenbachu, da su stvarno „Spitze“.

U skoro svim euharistijskim slavljenjima čuje se riječ „Aleluja“. Čija je to riječ, što ona znači i kada se posebno svečano pjeva?

Riječ aleluja dolazi od hebrejskih riječi *halal* = hvaliti + *jah* (skraćena od Jahve) i znači: Hvalite Jahvu. Posebno se svečano pjeva na Uskrs.

Neumorni i izvrsni VIS „Alfa i omega“ iz Offenbacha obavio je svoj „lavovski“ dio posla na opće zadovoljstvo svih nazočnih

Die Jury mußte häufig die höchste Punktzahl geben

Jugendliche beeindruckten mit Bibelkenntnis

Offenbach (csp) - „Die Sprache sprechen und Landsleute treffen“ – das war für viele junge Kroaten ein Grund in die Offenbacher Stadthalle zu kommen. Dort fand aus Anlaß des kroatischen katholischen Bundesjugendtreffens eine Bibel-Olympiade in kroatischer Sprache statt. 93 Gruppen mit jeweils fünf Jugendlichen im Alter von 10 bis 18 Jahren aus der gesamten Bundesrepublik und diesmal auch aus Paris und Lyon stellten sich den Fragen zu dem Thema: „Symbole und Liturgie des Christentums“.

Auch diesmal waren viele junge Kroaten mit ihren Eltern und Freunden gekommen, um ihr Können unter Beweis zu stellen. Kein Laut war in der Stadthalle zu vernehmen, als die Teilnehmer die schriftliche Prüfung absolvierten. Auf der Bühne der vollbesetzten Stadthalle standen die 10 bis 18jährigen und beantworteten Fragen nach der Bedeutung des Palmenkranzes

oder der Kreuzesinschrift. Da wurde schon mal wörtlich der Aufruf von Johannes dem Täufer an sein Volk aus der Bibel zitiert. Die drei Fachleute konnten sehr oft die Tafel mit der höchsten Punktzahl in die Höhe halten.

Nach einer halben Stunde stand dann das Endergebnis fest: Den ersten Platz belegte die Gruppe aus Mainz. Zweiter wurde Düsseldorf und der dritte Rang ging an die Jugendlichen aus Münster. Als Belohnung für ihre Leistung werden die fünf Sieger eine mehrtägige Bildungsreise unternehmen.

Nachdem das Endergebnis verkündet worden war, sah man zwar einige enttäuschte Gesichter mit Tränen in den Augen, doch bald besann man sich wieder auf den eigentlichen Grund für das Bundesjugendtreffen: Die jungen Kroaten konnten ein Stück ihrer Identität finden.

Mit der Bibel-Olympiade rückte die Heimat näher

Veranstaltung findet seit 11 Jahren Anklang

Offenbach (csp) - Seit elf Jahren organisiert das Kroatische Oberseelsorgeamt Deutschland in Zusammenarbeit mit der Deutschen Katholischen Kirche solche Bundesjugendtreffen. Neben sportlichen Wettkämpfen steht jedesmal die „Bibel-Olympiade“ im Mittelpunkt.

Katechetische Fachleute aus der Heimat und der kroatischen Auslandsseelsorge wählen zuvor ein bestimmtes Thema aus. Es soll möglichst im Zusammenhang mit aktuellen und religiösen Ereignissen stehen. Die Jugendlichen können dann sechs Monate vor der Olympiade beginnen, sich nach einem Text aus der kroatischen Kirchenzeitung „Lebendige Gemeinde“ vorzubereiten. Er enthält die Fragen und Antworten zu der ausgewählten Thematik.

Das Wissen für den Wettkampf erwerben die jungen Kroaten in ihrer städtischen Mission. Dort wird

der Stoff in kroatischer Sprache von Ordensschwwestern erläutert. Der Wettkampf wird so zu einem Anreiz für die Jugendlichen, ihre Sprachfertigkeiten in Kroatisch und die Kenntnisse über die kroatische Kultur und die Religion zu verbessern.

Jeder mußte in 20 Minuten sechs Fragen zu dem Thema „Liturgie und Symbole im Christentum“ beantworten. Von den besten 27 Gruppen aus dem ersten Durchgang stellte sich dann jeweils ein Teilnehmer der Jury, an der ein Theologiestudent, eine Ordensschwester und ein Priester teilnahmen.

OFFENBACH-POST, NR. 102 MONTAG, 4. MAI 1987.

Pobjednička ekipa na biblijskoj olimpijadi – Mainz II – sa svojom učiteljicom s. Dionizijom Tomas

ZZ ŽIVA ZAJEDNICA Herausgeber:
Kroatisches Oberseelsorgeamt in Deutschland

6000 Frankfurt a.M. 50
An den Drei Steinen 42, Tel. (069) 54 10 46

Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić
Redakteur: Pater Ignacije Vugdelija
Redaktionsrat: Ivo Hladek, p. Mato Kljajić,
Stanka Vidačković,
p. Jozo Župic

Jahresbezugspreis: DM 10,- + poštarina
Bankverbindung: Konto Nr. 129072 bei der
Stadtparkasse Frankfurt (BLZ 500 50102)

Satz: Fotosatz Service Bauriedl
6082 Mörfelden-Walldorf 2
Druck: Scholl + Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf 1

Postvertriebsstück	D 2384 E	Gebühr bezahlt
Scholl + Klug Druckerei GmbH · 6082 Mörfelden		

Berlinische folkloristi, pod vodstvom g. Lončine, oduševili su svojom „Bosnom“ i staro i mlado. Evala im!